

Kasutusjuhend

© Copyright 2018 HP Development Company, L.P.

Bluetooth on selle omanikule kuuluv kaubamärk ja ettevõtte HP Inc. kasutab seda litsentsi alusel. Intel, Celeron ja Pentium on ettevõtte Intel Corporation kaubamärgid USA-s ja teistes riikides. Windows on ettevõtte Microsoft Corporation registreeritud kaubamärk või kaubamärk USA-s ja/või muudes riikides.

Käesolevas dokumendis sisalduvat teavet võidakse ette teatamata muuta. Ainsad HP toodete ja teenuste garantiid on sätestatud vastavate toodete ja teenustega kaasnevates garantii lühiavaldustes. Käesolevas dokumendis avaldatut ei või mingil juhul tõlgendada täiendava garantii pakkumisena. HP ei vastuta siin leiduda võivate tehniliste või toimetuslike vigade ega väljajätmistest eest.

Teine väljaanne: september 2018

Esimene väljaanne: aprill 2018

Dokumendi number: L18895-E42

Tootemärkus

Selles juhendis kirjeldatakse funktsioone, mis on saadaval enamiku toodete puhul. Mõni funktsioonidest ei pruugi teie arvutis saadaval olla.

Kõik funktsioonid ei ole kõigis Windowsi väljaannetes või versioonides saadaval. Süsteemid võivad vajada täiendatud ja/või eraldi ostetud riistvara, draivereid, tarkvara või BIOS-i värskendust, et Windowsi funktsioonidest maksimumi võtta. Operatsioonisüsteemi Windows 10 värskendatakse automaatselt. See funktsioon on alati sisse lülitatud. Värskendamisel võivad rakenduda teenusepakkuja hinnakiri ja lisanõuded. Lisateavet vt veebisaidilt <http://www.microsoft.com>.

Uusimate kasutusjuhendite nägemiseks minge aadressile <http://www.hp.com/support> ja järgige juhiseid, et leida oma toode. Seejärel klõpsake **User Guides** (Kasutusjuhendid).

Tarkvara kasutamise tingimused

Sellesse arvutisse eelinstallitud mis tahes tarkvaratoodet installides, kopeerides, alla laadides või mis tahes muul viisil kasutades nõustute, et olete kohustatud järgima HP lõppkasutaja litsentsilepingu (EULA) tingimusi. Kui te ei nõustu litsentsilepingu tingimustega, on ainuke teie jaoks saadaolev heastamisvõimalus kogu selle toote (riistvara ja tarkvara) kasutamata tagastamine 14 päeva jooksul, et taotleda raha täies mahus tagasimaksmist kooskõlas müüja tagasimaksetingimustega.

Lisateabe saamiseks või kogu arvuti hinna ulatuses tagasimakse taotlemiseks, võtke ühendust müüjaga.

Ohutusmärkus

 HOIATUS! Kuumusest tulenevate vigastuste või arvuti ülekuumenemise vältimiseks ärge hoidke arvutit kasutamise ajal süles ega tõkestage arvuti ventilatsiooniavasid. Kasutage arvutit ainult kõval tasasel alusel. Jälgige, et mõni muu kõva (nt kõrvalasuv printer) või pehme pinnaga (nt padjad, vaip või riietusesse) objekt ei blokeeriks õhuvoolu liikumist ventilatsiooniavadest. Samuti ärge hoidke arvuti kasutamisel vahelduvvooluadapterit vastu nahka või pehme pinnaga objekti (nt padjad, vaip või riietusesse). Arvuti ja vahelduvvooluadapter vastavad infotehnoloogiaseadmete rahvusvahelises ohutusstandardis International Standard for Safety of Information Technology Equipment (IEC 60950) sätestatud välispinna temperatuuri nõuetele.

Protsessori konfiguratsioonisäte (ainult teatud mudelitel)

NB! Teatud tooted on konfigureeritud Intel® Pentium®-i N35xx-/N37xx-seeria või Celeron®-i N28xx-/N29xx-/N30xx-/N31xx-seeria protsessori ja Windows®-i operatsioonisüsteemiga. **Kui teie arvuti on konfigureeritud kirjeldatud moel, ärge muutke neil mudelitel üksuses msconfig.exe protsessori konfiguratsioonisätet 4 või 2 protsessorilt 1 protsessorile.** Kui te seda teete, siis arvuti ei taaskäivitu. Algsätete taastamiseks peate taastama tehasesätteid.

Sisukord

1 Alustamine	1
Oluline teave Microsoft Windowsi kohta	1
Parimad kasutusviisid	1
Veel HP ressursse	2
2 Arvuti tundmaõppimine	3
Riistvara tuvastamine	3
Tarkvara tuvastamine	3
Parem külg	4
Vasak külg	6
Ekraan	8
Klaviatuuriala	9
Puutepadi	9
Märgutuled	9
Nupp, ventilatsiooniava ja kõlarid	11
Eriklahvid	12
Toiminguklahvid	12
Pöhi	14
Märgised	14
3 Ühenduse loomine võrguga	16
Ühenduse loomine traadita võrguga	16
Traadita ühenduse juhtelementide kasutamine	16
Lennukirežiimi klahv	17
Operatsioonisüsteemi juhtelemendid	17
Ühenduse loomine WLAN-iga	18
HP Mobile Broadbandi (Mobiilne lairibaühendus) kasutamine (ainult teatud toodetel)	18
GPS-i kasutamine (ainult teatud toodetel)	19
Bluetooth-seadmete (ainult teatud toodetel) kasutamine	19
Bluetooth-seadmete ühendamine	19
Traadiga võrguga (LAN) ühendamine (ainult teatud toodetel)	19
4 Meelelahutusfunktsioonide nautimine	21
Kaamera kasutamine	21
Heli kasutamine	21
Kõlarite ühendamine	21

Kõrvaklappide ühendamine	21
Peakomplekti ühendamine	22
Helisätete kasutamine	22
Video kasutamine	22
Videoseadmete ühendamine HDMI-kaabli abil (ainult teatud toodetel)	22
HDMI-heli häälestamine	23
Miracastiga ühilduvate traadita kuvamisseadmete leidmine ja nendega ühendamine (ainult teatud mudelitel)	24

5 Ekraanil navigeerimine 25

Puuteplaadi- ja puutekraanizestide kasutamine	25
Koputamine	25
Kahe sõrme kokkusurumine ja laialiliigutamine suuruse muutmiseks	25
Kahe sõrmega libistus (ainult puuteplaadil)	26
Kahe sõrmega koputus (ainult puuteplaadil)	26
Nelja sõrmega koputus (ainult puuteplaadil)	26
Kolme sõrmega nipsamine (ainult puuteplaadil)	27
Ühe sõrmega libistamine (ainult puutekraanidel)	27
Valikulise klaviatuuri ja hiire kasutamine	28
Ekraaniklaviatuuri kasutamine (ainult teatud mudelitel)	28

6 Toitehaldus 29

Une- või talveunerežiimi kasutamine	29
Unerežiimi käivitamine ja sellest väljumine	29
Talveunerežiimi käivitamine ja sellest väljumine (ainult teatud mudelitel)	30
Arvuti sulgemine (väljalülitamine)	30
Toitekooni ja energiarežiimi suvandite kasutamine	31
Arvuti kasutamine akutoitel	31
Funktsiooni HP Fast Charge kasutamine (ainult teatud toodetel)	31
Aku laetuse taseme kuvamine	32
Akuteabe otsimine HP Support Assistantis (ainult teatud mudelitel)	32
Akutoite säästmine	32
Aku tühjenemise tuvastamine	32
Tegutsemine aku tühjenemise korral	33
Tegutsemine aku tühjenemise korral, kui välistoide on saadaval	33
Tegutsemine aku tühjenemise korral, kui mitte ühtegi toiteallikat pole saadaval	33
Aku laetuse madala taseme lahendamine, kui arvuti ei saa talveunerežiimist väljuda	33
Mitte-eemaldatav aku	33
Arvuti kasutamine välistoitel	33

7 Arvuti hooldamine	35
Jõudluse parandamine	35
Ketta defragmentori kasutamine	35
Kettapuhastuse kasutamine	35
HP 3D DriveGuardi kasutamine (ainult teatud toodetel)	35
HP 3D DriveGuard olekute tuvastamine	36
Programmide ja draiverite värskendamine	36
Värskendamine, kasutades Windows 10	36
Värskendamine, kasutades Windows 10 S	36
Arvuti puhastamine	37
Puhastustoimingud	37
Ekraani puhastamine	37
Külgede ja kaane puhastamine	37
Puuteplaadi, klaviatuuri ja hiire puhastamine (ainult teatud toodetel)	37
Arvutiga reisimine või selle transportimine	38
8 Arvuti ja teabe turvalisuse tagamine	39
Paroolide kasutamine	39
Windowsi paroolide määramine	39
Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) paroolide määramine	40
Windows Hello kasutamine (ainult teatud mudelitel)	40
Interneti-turbe tarkvara kasutamine	41
Viirusetõrjetarkvara kasutamine	41
Tulemüritarkvara kasutamine	41
Tarkvaravärskenduste installimine	41
HP seadme teenusena (HP DaaS) kasutamine (ainult teatud tooted)	42
Traadita võrgu turvalisuse tagamine	42
Tarkvararakenduste ja teabe varundamine	42
Valikulise turvakaabli (ainult teatud toodetel) kasutamine	42
9 Häälestusutiliidi (BIOS) kasutamine	43
Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) avamine	43
BIOS-i Setup Utility (Häälestusutiliit) värskendamine	43
BIOS-i versiooni tuvastamine	43
BIOS-i värskenduse allalaadimine	44
10 HP PC Hardware Diagnosticsi kasutamine	45
Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows kasutamine (ainult teatud mudelitel)	45
Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics Windows allalaadimine	45

Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics Windows uusima versiooni allalaadimine	46
HP Hardware Diagnostics Windows allalaadimine tootenime või -numbri alusel (ainult teatud mudelid)	46
Uutiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows installimine	46
Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics UEFI kasutamine	46
Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics UEFI käivitamine	47
Uutiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI laadimine USB-seadmesse	47
Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics UEFI uusima versiooni allalaadimine.	47
Uutiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI laadimine tootenime või -numbri alusel (ainult teatud mudelid)	47
Remote HP PC Hardware Diagnosticsi UEFI sätete (ainult teatud mudelitel) kasutamine	48
Uutiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI allalaadimine	48
Uutiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI uusima versiooni allalaadimine	48
Uutiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI allalaadimine tootenime või -numbri alusel	48
Uutiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI sätete kohandamine	48
11 Varundus, taastamine ja taaste	50
Windowsi tööriistade kasutamine arvuti varundamiseks, taastamiseks ja taastamiseks	50
Varunduse loomine	50
Taastamine ja taastumine	50
HP taasteandmekandjate loomine (ainult teatud toodetel)	51
Rakenduse HP Recovery Manager kasutamine taastekandja loomiseks	51
Enne alustamist	51
Taastekandja loomine	52
Rakenduse HP Cloud Recovery Download Tool kasutamine taastekandja loomiseks	52
Taastamine	52
Taastamine, lähtestamine ja värskendamine Windowsi tööriistade abil	52
Taastamine rakenduse HP Recovery Manager ja HP taastesektsiooni abil	52
Taastamine HP Recovery Manageri abil	53
Taastamine HP taastesektsiooni abil (ainult teatud mudelitel)	53
Taastamine HP taastekandja abil	54
Arvuti butimisjärjestuse muutmise	54
HP taastesektsioonide eemaldamine (ainult teatud toodetel)	54
12 Tehnilised andmed	56
Sisendvool	56
Töökeskkond	57

13 Elektrostaatiline lahendus	58
14 Hõlbustus	59
Hõlbustus	59
Vajalike tehnoloogiavahendite otsimine	59
Meie pühendumus	59
International Association of Accessibility Professionals (IAAP)	59
Parima abitehnoloogia otsimine	60
Vajaduste hindamine	60
Ligipääs HP toodetele	60
Standardid ja seadusandlus	61
Standardid	61
Volitus 376 – EN 301 549	61
Web Content Accessibility Guidelines (WCAG)	61
Seadusandlus ja regulatsioonid	61
Eesti	62
21st Century Communications and Video Accessibility Act (CVAA)	62
Kanada	62
Euroopa	62
Ühendkuningriik	63
Austraalia	63
Üleilmne	63
Kasulikud hõlbustusressursid ja lingid	63
Organisatsioonid	63
Õppeasutused	64
Muud puudeallikad	64
HP lingid	64
Toega ühenduse võtmine	64
Tähestikuline register	65

1 Alustamine

See arvuti on võimekas tööriist, mis aitab teil täiustada töötamis- ja meelelahutusvõimalusi. Lugege seda peatükki, et saada teavet selle kohta, kuidas arvutit pärast häälestamist parimal viisil kasutada, mida lõbusat arvutiga teha ning kust leida täiendavaid HP ressursse.

Oluline teave Microsoft Windowsi kohta

Teie toode sisaldab üht Microsoft Windowsi paljudest versioonidest. Iga Windowsi versioon pakub erinevaid funktsioone ja võib sisaldada mõningaid piiranguid. Näiteks ei pruugi Windows 10 S tooted toetada järgmist:

- HP Support Assistant
- HP PC Diagnostics Windows
- HP Recovery Manager ja HP taastesektsioon

Kui teie operatsioonisüsteemis võib käsitletav funktsioon puududa, on see juhendis märgitud. Oma operatsioonisüsteemi saate uuendada täiendavate funktsioonide lubamiseks igal ajal. Lisateavet oma operatsioonisüsteemi funktsioonide või selle täiendamise kohta leiate aadressilt <http://www.microsoft.com>.

Parimad kasutusviisid

Pärast arvuti häälestamist ja registreerimist soovitame oma nutika investeeringu parimaks kasutuseks järgida järgnevat juhiseid.

- Varundage arvuti kõvaketas, luues taastekandjaid. Vt [Varundus, taastamine ja taaste lk 50](#).
- Ühendage arvuti kaabel- või traadita võrku, kui te seda veel teinud pole. Vt üksikasju peatükist [Ühenduse loomine võrguga lk 16](#).
- Tutvuge arvuti riist- ja tarkvaraga. Lisateavet vt jaotisest [Arvuti tundmaõppimine lk 3](#) ja [Meelelahutusfunktsioonide nautimine lk 21](#).
- Värskendage või ostke viirusetõrjetarkvara. Vt [Viirusetõrjetarkvara kasutamine lk 41](#).

Veel HP ressursse

Toote üksikasjade ressursside, juhiste ja muu leidmiseks kasutage seda tabelit.

Ressurss	Sisu
<i>Häälestusjuhised</i>	<ul style="list-style-type: none">• Arvuti häälestuse ja funktsioonide ülevaade
HP tugi	<ul style="list-style-type: none">• Võrguvestlus HP tehnikuga
HP toe saamiseks avage aadress http://www.hp.com/support , järgige juhiseid ja leidke oma toode.	<ul style="list-style-type: none">• Toeteeenuste telefoninumbrid• Varuosade videod (ainult teatud mudelitel)• Hooldus- ja teenindusjuhendid• HP teeninduskeskuste asukohad
<i>Ohutuse ja mugavuse juhend</i>	<ul style="list-style-type: none">• Tööjaama õige häälestus
Juhendile ligipääsemiseks tehke järgmist.	<ul style="list-style-type: none">• Arvutikasutajate kehahoiakut ja tööharjumusi käsitlevad juhtnöörid, mis suurendavad mugavustunnet ja vähendavad vigastusohu
▲ Valige nupp Start , valige HP spikker ja tugi ja seejärel valige HP dokumentatsioon .	<ul style="list-style-type: none">• Elektri- ja mehaanilise ohutuse teave
– või –	
▲ Külastage veebisaiti http://www.hp.com/ergo .	
NB! Kasutusjuhendi uusima versiooni vaatamiseks peate olema Internetiga ühendatud.	
<i>Normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkused</i>	<ul style="list-style-type: none">• Olulised normatiivmärkused, sh teave akude õige utiliseerimise kohta, kui on vajalik.
Dokumendile ligipääsemiseks tehke järgmist.	
▲ Valige nupp Start , valige HP spikker ja tugi ja seejärel valige HP dokumentatsioon .	
<i>Piiratud garantiid*</i>	<ul style="list-style-type: none">• Arvuti spetsiaalne garantiialane teave
Dokumendile ligipääsemiseks tehke järgmist.	
▲ Valige nupp Start , valige HP spikker ja tugi ja seejärel valige HP dokumentatsioon .	
– või –	
▲ Külastage veebisaiti http://www.hp.com/go/orderdocuments .	
NB! Kasutusjuhendi uusima versiooni vaatamiseks peate olema Internetiga ühendatud.	
HP piiratud garantiid leiab toote saadaolevate kasutusjuhendite hulgas ja/või pakendis kaasas olevalt CD-lt või DVD-lt. Mõne riigi või piirkonna puhul on pakendis kaasas trükitud HP garantiid. Riigi/piirkonna puhul, kus trükitud garantiid kaasas pole, võite hankida koopia veebiaadressilt http://www.hp.com/go/orderdocuments . Aasia Vaikse ookeani piirkonnas ostetud toodete puhul saate kirjutada HP-le järgmisel aadressil: POD, PO Box 161, Kitchener Road Post Office, Singapore 912006. Kaasake kirja toote nimi, oma nimi, telefoninumber ja postiaadress.	

2 Arvuti tundmaõppimine

Teie arvuti sisaldab hinnatud komponente. Selles peatükis on kirjeldatud arvuti komponente, nende asukohta ja töötamist.

Riistvara tuvastamine

Et saada teada, milline riistvara arvutisse installitud on, toimige järgmiselt:

- ▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `seadmehaldur` ja seejärel valige rakendus **Seadmehaldur**.

Loendis kuvatakse kõik teie arvutisse installitud seadmed.

Süsteemi riistvarakomponentide kohta teabe saamiseks ja süsteemi-BIOS-i versiooninumbri nägemiseks vajutage klahvikombinatsiooni `fn + esc` (ainult teatud toodetel).

Tarkvara tuvastamine

Et saada teada, milline tarkvara arvutisse paigaldatud on, toimige järgmiselt:

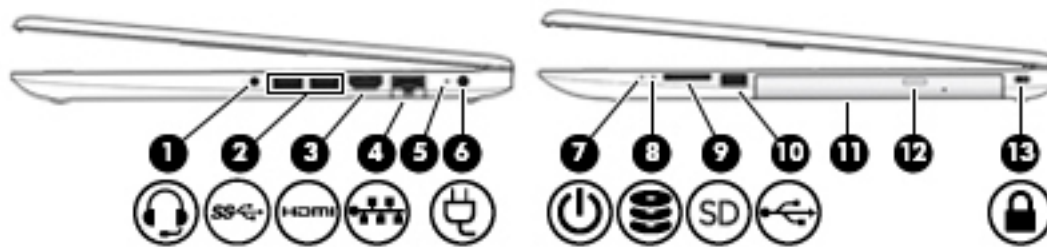
- ▲ Paremklopsake nupul **Start** ja seejärel valige **Rakendused ja funktsioonid**.

Arvutisse tarkvara lisamiseks kasutage Microsoft Store'i rakendust.

1. Valige **Start** ja seejärel **Microsoft Store**.
2. Sisestage oma otsingutermi otsinguväljale ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Parem külg

 MÄRKUS. Vaadake joonist, mis teie arvutiga kõige enam sarnaneb.

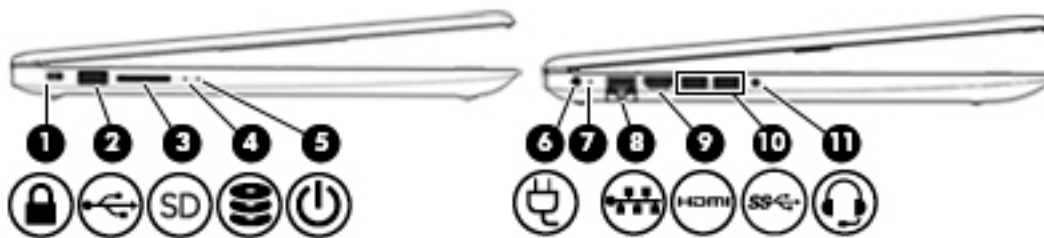

Komponent	Kirjeldus
(1) Heliväljundi (kõrvaklappide)/ helisisendi (mikrofoni) pistikupesa	<p>Võimaldab ühendada valikulised aktiivstereokõlarid, kõrvaklapid, kuularid, peakomplekti või teleri helikaabli. Ühendada saab ka valikulise peakomplekti mikrofoni. See pesa ei toeta valikulisi eraldiseisvaid mikrofone.</p> <p>HOIATUS! Enda vigastamise ohu vähendamiseks reguleerige enne kõrvaklappide, kuularite või peakomplekti kasutamist helitugevust. Lisateavet ohutuse kohta leiate <i>normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkustest</i>.</p> <p>Juhendile ligipääsemine:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▲ Valige nupp Start, valige HP spikker ja tugi ning seejärel valige HP dokumentatsioon. <p>MÄRKUS. Kui sellesse pistikupessa on ühendatud mõni seade, on arvuti kõlarid keelatud.</p>
(2) USB SuperSpeed pordid (2)	Võimaldab ühendada USB-seadmeid (mobiiltelefoni, kaamerat, aktiivsusmonitori või nutikella) ja pakub kiiret andmeedastust.
(3) HDMI-port	Ühendab valikulise video- või heliseadme, nt kõrglahutusega teleri, mis tahes ühilduva digitaal- või helikomponendi või kiire HDMI-seadme.
(4) RJ-45 (võrk) pistikupesa/olekutuled	<p>Võimaldab ühendada võrgukaabli.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Valge: võrguühendus on loodud. • Kollane: võrgus toimub tegevus.
(5) Vahelduvvooluadapter ja aku märgutuli	<ul style="list-style-type: none"> • Valge: vahelduvvooluadapter on ühendatud ja aku on täis laetud. • Vilkuv valge: vahelduvvooluadapter on eemaldatud ja aku on peaaegu tühi. • Kollane: vahelduvvooluadapter on ühendatud ja akut laetakse. • Ei põle: akut ei laeta.
(6) Toite pistikupesa	Võimaldab ühendada vahelduvvooluadapteri.
(7) Toite märgutuli	<ul style="list-style-type: none"> • Põleb: arvuti on sisse lülitatud. • Vilgub: arvuti on unerežiimis, mis on energiasäästuolek. Arvuti lülitab välja ekraani ja muude ebavajalike komponentide toite.

Komponent	Kirjeldus
(8) Draivi märgutuli	<ul style="list-style-type: none"> • Ei põle: arvuti on välja lülitatud või talveunerežiimis. Talveunerežiim on energiasäästuolek, mis kasutab kõige vähem toidet. • Vilkuv valge: kõvaketas on kasutusel.
(9) Mälukaardilugeja	<p>Loeb valikulisi mälukaarte, mis võimaldavad teil talletada, hallata ja jagada teavet või pääseda sellele juurde.</p> <p>Kaardi sisestamine</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hoidke kaarti nii, et silt jääb üles ja kontaktala arvuti poole. 2. Sisestage kaart mälukaardilugejasse ja lükake, kuni see on kindlalt paigas. <p>Kaardi eemaldamiseks toimige järgmiselt.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▲ Vajutage kaarti sissepoole ja seejärel eemaldage see mälukaardilugejast.
(10) USB-port	Võimaldab ühendada USB-seadmeid (mobiiltelefoni, kaamerat, aktiivsusmonitori või nutikella) ja pakub andmeedastust.
(11) Optiline draiv	Olenevalt arvuti mudelist loeb optilist ketast või loeb optilist ketast ja suudab sellele kirjutada.
(12) Optilise draivi väljutusnupp	Vabastab optilise draivi kettasahtli.
(13) Turvakaabli pesa	<p>Võimaldab ühendada arvutiga valikulise turvakaabli.</p> <p>MÄRKUS. Turvakaabel on mõeldud arvuti kaitsmiseks, kuid see ei pruugi arvuti väärkasutust ega vargust ära hoida.</p>

Vasak külg

 MÄRKUS. Vaadake joonist, mis teie arvutiga kõige enam sarnaneb.

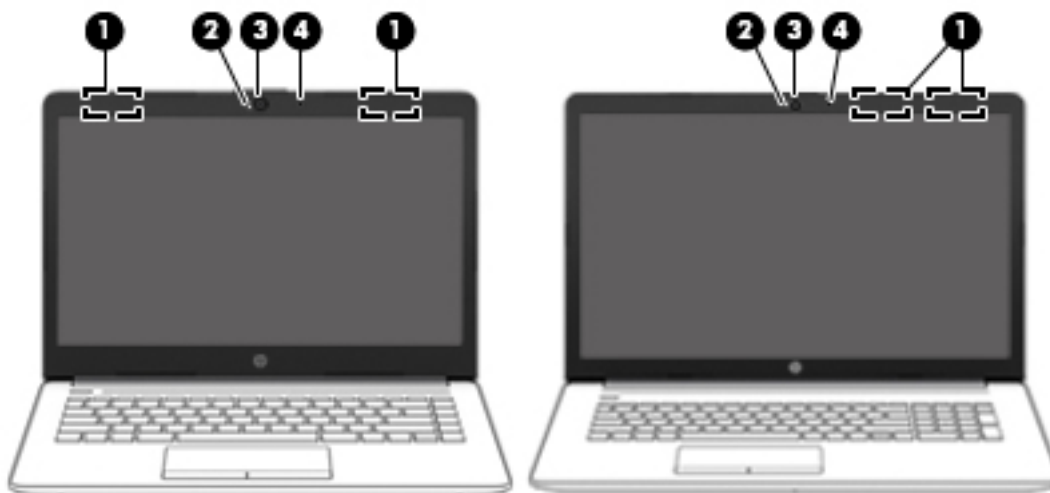

Komponent	Kirjeldus
(1) Turvakaabli pesa	Võimaldab ühendada arvutiga valikulise turvakaabli. MÄRKUS. Turvakaabel on mõeldud arvuti kaitsmiseks, kuid see ei pruugi arvuti väärkasutust ega vargust ära hoida.
(2) USB-port	Võimaldab ühendada USB-seadmeid (mobiiltelefoni, kaamerat, aktiivsusmonitori või nutikella) ja pakub andmeedastust.
(3) Mälukaardilugeja	Loeb valikulisi mälukaarte, mis võimaldavad teil talletada, hallata ja jagada teavet või pääseda sellele juurde. Kaardi sisestamine <ol style="list-style-type: none">1. Hoidke kaarti nii, et silt jääb üles ja kontaktala arvuti poole.2. Sisestage kaart mälukaardilugejasse ja lükake, kuni see on kindlalt paigas. Kaardi eemaldamiseks toimige järgmiselt. <ul style="list-style-type: none">▲ Vajutage kaarti sissepoole ja seejärel eemaldage see mälukaardilugejast.
(4) Draivi märgutuli (ainult teatud mudelitel)	<ul style="list-style-type: none">• Vilkvu valge: kõvaketas on kasutusel.
(5) Toite märgutuli	<ul style="list-style-type: none">• Põleb: arvuti on sisse lülitatud.• Vilgub: arvuti on unerežiimis, mis on energiasäästuolek. Arvuti lülitab välja ekraani ja muude ebavajalike komponentide toite.• Ei põle: arvuti on välja lülitatud või talveunerežiimis. Talveunerežiim on energiasäästuolek, mis kasutab kõige vähem toidet.
(6) Toite pistikupesa	Võimaldab ühendada vahelduvvooluadapteri.
(7) Vahelduvvooluadapter ja aku märgutuli	<ul style="list-style-type: none">• Valge: vahelduvvooluadapter on ühendatud ja aku on täis laetud.• Vilkvu valge: vahelduvvooluadapter on eemaldatud ja aku on peaaegu tühi.• Kollane: vahelduvvooluadapter on ühendatud ja akut laetakse.

Komponent	Kirjeldus
(8) RJ-45 (võrk) pistikupesa/olekutuled	<ul style="list-style-type: none"> • Ei põle: akut ei laeta. <p>Võimaldab ühendada võrgukaabli.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Valge: võrguühendus on loodud. • Kollane: võrgus toimub tegevus.
(9) HDMI-port	<p>Ühendab valikulise video- või heliseadme, nt kõrglahutusega teleri, mis tahes ühilduva digitaal- või helikomponendi või kiire HDMI-seadme.</p>
(10) USB SuperSpeed pordid (2)	<p>Võimaldab ühendada USB-seadmeid (mobiiltelefoni, kaamerat, aktiivsusmonitori või nutikella) ja pakub kiiret andmeedastust.</p>
(11) Heliväljundi (kõrvaklappide)/ helisisendi (mikrofoni) pistikupesa	<p>Võimaldab ühendada valikulised aktiivstereokõlarid, kõrvaklapid, kuularid, peakomplekti või teleri helikaabli. Ühendada saab ka valikulise peakomplekti mikrofoni. See pesa ei toeta valikulisi eraldiseisvaid mikrofone.</p> <p>HOIATUS! Enda vigastamise ohu vähendamiseks reguleerige enne kõrvaklappide, kuularite või peakomplekti kasutamist helitugevust. Lisateavet ohutuse kohta leiate <i>normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkustest</i>.</p> <p>Juhendile ligipääsemine:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▲ Valige nupp Start, valige HP spikker ja tugi ning seejärel valige HP dokumentatsioon. <p>MÄRKUS. Kui sellesse pistikupessa on ühendatud mõni seade, on arvuti kõlarid keelatud.</p>

Ekraan

 MÄRKUS. Vaadake joonist, mis teie arvutiga kõige enam sarnaneb.

Komponent	Kirjeldus
(1) WLAN-i antennid* (1 või 2, olenevalt mudelist)	Saadavad ja võtavad vastu raadiosignaale traadita kohtvõrkudega (WLAN-id) suhtlemiseks.
(2) Kaamera märgutuli	Pöleb: kaamera on kasutusel.
(3) Kaamera	Võimaldab teil videovestelda, videot salvestada ja pilte jäädvustada. Kaamera kasutamise kohta vaadake Kaamera kasutamine lk 21 . Mõned kaamerad võimaldavad Windowsi sisse logida, kasutades parooli asemel näotuvastust. Lisateavet leiate jaotisest Windows Hello kasutamine (ainult teatud mudelitel) lk 40 . MÄRKUS. Kaamera funktsioonid sõltuvad kaamera riistvarast ja tarkvarast, mis on tootesse installitud.
(4) Sisemine mikrofoni	Salvestavad heli.

* Antenne pole väljastpoolt näha. Optimaalse signaaliedastuse tagamiseks ärge asetage antennide vahetusse lähedusse signaali takistavaid esemeid.

Normatiivmärkusi traadita ühenduse kohta vaadake *normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkuste* teie riiki/piirkonda käsitlevast jaotisest.

Juhendile ligipääsemine:

▲ Valige nupp **Start**, valige **HP spikker ja tugi** ning seejärel valige **HP dokumentatsioon**.

Klaviatuuriala

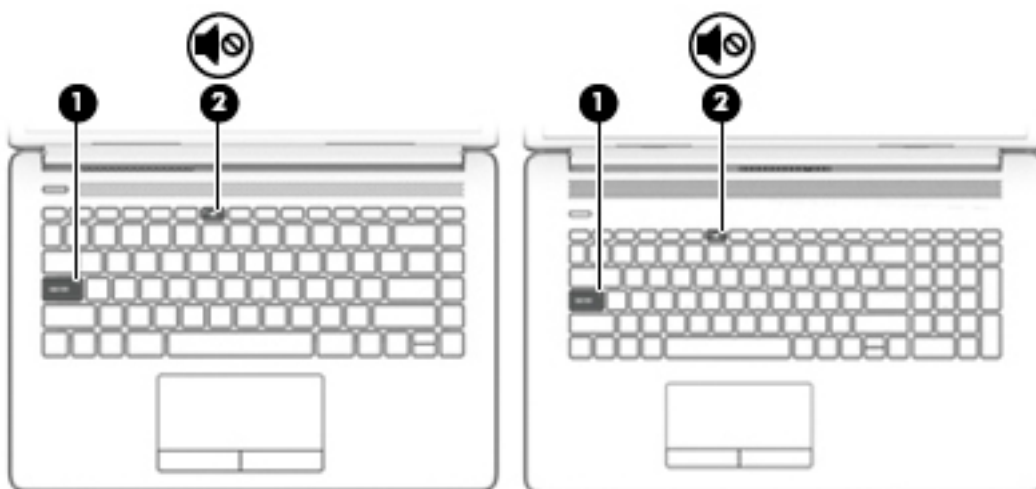
Puutepadi

Komponent	Kirjeldus
(1)	Puuteplaadiala Loeb sõrmežeste kursori liigutamiseks või üksuste aktiveerimiseks ekraanil. MÄRKUS. Lisateavet leiate jaotisest Puuteplaadi- ja puutekraanizestide kasutamine lk 25 .
(2)	Puuteplaadi vasakpoolne nupp Toimib samamoodi nagu välise hiire vasakpoolne nupp.
(3)	Puuteplaadi parempoolne nupp Toimib samamoodi nagu välise hiire parempoolne nupp.

Märgutuled

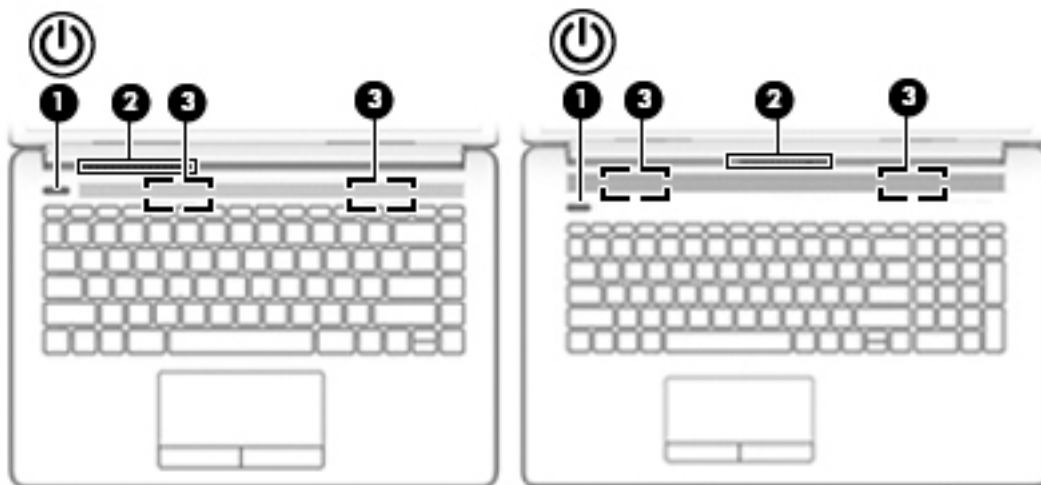
 MÄRKUS. Vaadake joonist, mis teie arvutiga kõige enam sarnaneb.

Komponent		Kirjeldus
(1)	Suurtäheluku märgutuli	Põleb: suurtähelukk on sisse lülitatud ning aktiveeritud on suurtähed.
(2)	 Helivaigistuse märgutuli	<ul style="list-style-type: none">• Põleb: arvuti heli on välja lülitatud.• Ei põle: arvuti heli on sisse lülitatud.

Nupp, ventilatsiooniva ja kõlarid

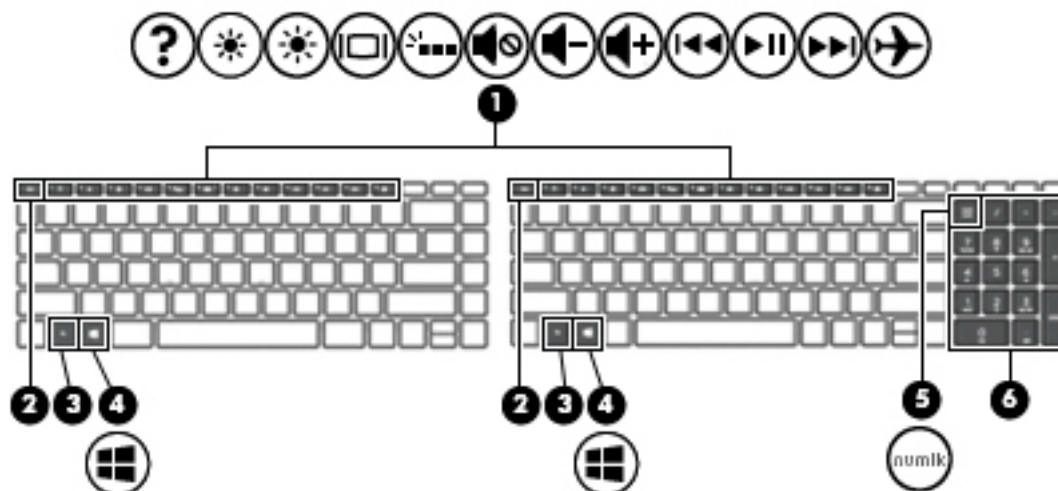
 MÄRKUS. Vaadake joonist, mis teie arvutiga kõige enam sarnaneb.

Komponent	Kirjeldus
(1) Toitenupp	<ul style="list-style-type: none">• Kui arvuti on välja lülitatud, vajutage seda nuppu arvuti sisselülitamiseks.• Kui arvuti on sisse lülitatud, vajutage seda nuppu lühidalt unerežiimi aktiveerimiseks.• Kui arvuti on unerežiimis, vajutage seda nuppu lühidalt unerežiimist väljumiseks.• Kui arvuti on talveunerežiimis, vajutage seda nuppu lühidalt talveunerežiimist väljumiseks.
	<p>ETTEVAATUST. Kui vajutate ja hoiate toitenuppu all, lähevad salvestamata jäänud andmed kaotsi.</p> <p>Kui arvuti ei reageeri ja sulgemistoimingutest pole abi, vajutage ja hoidke toitenuppu arvuti väljalülitamiseks vähemalt 5 sekundit all.</p> <p>Toitesätete kohta lisateabe saamiseks, uurige arvuti toitesuvandeid.</p>
(2) Ventilatsiooniva	<p>▲ Paremklopsake funktsiooni Toide ikooni ja seejärel valige Energiarežiimi suvandid.</p>
(2) Ventilatsiooniva	<p>Tagab õhuvoolu sisemiste komponentide jahutamiseks.</p> <p>MÄRKUS. Arvuti ventilaator käivitub sisemiste komponentide jahutamiseks ja ülekuumenemise vältimiseks automaatselt. Arvuti kasutamisel on tavaline, et selle sisemine ventilaator aeg-ajalt sisse või välja lülitub.</p>
(3) Kõlarid (2)	<p>Toovad kuuldavale heli.</p>

Eriklahvid

 MÄRKUS. Vaadake joonist, mis teie arvutiga kõige enam sarnaneb.

Komponent	Kirjeldus
(1) Toiminguklahvid	Täidavad tihti kasutatavaid süsteemifunktsioone. MÄRKUS. Toiminguklahv f5 lülitab teatud toodetel klaviatuuri taustvalgustuse funktsiooni sisse või välja.
(2) Klahv esc	Kui vajutate seda koos klahviga fn , kuvab süsteemiteabe.
(3) Klahv fn	Täidab kindlaid funktsioone, kui vajutada seda koos mõne muu klahviga.
(4) Windowsi klahv	Avaneb menüü Start. MÄRKUS. Kui vajutate Windowsi klahvi uuesti, suletakse menüü Start.
(5) Numbriluku klahv	Aktiveerib vaheldumisi integreeritud numbriklahvistiku navigeerimis- ja numbrifunktsiooni.
(6) Integreeritud numbriklahvistik	Täheklahvistikust paremal pool asuv eraldi klahvistik. Kui vajutate klahvi num lock , saab klahvistikku kasutada välise numbriklahvistikuna. MÄRKUS. Kui klahvistikufunktsioon oli arvuti väljalülitamise ajal aktiivne, rakendatakse see uuesti arvuti sisselülitamisel.

Toiminguklahvid

Toiminguklahv sooritab klahvi ikoonil märgitud funktsiooni. Selleks et selgitada välja, millised klahvid teie tootel on, vt [Eriklahvid lk 12](#).

▲ Toiminguklahvi kasutamiseks vajutage pikalt vastavat klahvi.

Ikoon	Kirjeldus
	Avab veebilehe „Kuidas Windows 10-s abi leida“.

Ikoon	Kirjeldus
	Vähendab järk-järgult ekraani heledust, kui hoiate klahvi all.
	Suurendab järk-järgult ekraani heledust, kui hoiate klahvi all.
	Vahetab ekraanikujutise kuvamiskohta süsteemiga ühendatud kuvamisseadmete vahel. Näiteks, kui arvutiga on ühendatud monitor, lülitab selle klahvi korduv vajutamine ekraanikujutise arvutiekraanilt monitori või samaaegselt nii arvutiekraani kui ka monitori.
	Lülitab klaviatuuri taustavalgustuse välja või sisse. Aku säästmiseks lülitage see funktsioon välja.
	Vaigistab ja taastab heli kõlarites.
	Kõlari helitugevuse astmeline vähendamine klahvi all hoides.
	Kõlari helitugevuse astmeline suurendamine klahvi all hoides.
	Esitab heli-CD eelmist lugu või DVD- või Blu-ray-plaadi (BD) eelmist jaotist.
	Alustab heli-CD, DVD või BD taasesitust, peatab esituse või jätkab seda.
	Esitab heli-CD järgmist pala või DVD või BD järgmist peatükki.
	Lülitab lennurežiimi ja traadita ühenduse funktsiooni sisse või välja. MÄRKUS. Lennurežiimi klahvi nimetatakse ka traadita ühenduse nupuks. MÄRKUS. Traadita ühenduse kasutamiseks peab olema häälestatud traadita võrk.

Põhi

Komponent	Kirjeldus
Ventilatsiooniava	Tagab õhuvoolu sisemiste komponentide jahutamiseks. MÄRKUS. Arvuti ventilaator käivitub sisemiste komponentide jahutamiseks ja ülekuumenemise vältimiseks automaatselt. Arvuti kasutamisel on tavaline, et selle sisemine ventilaator aeg-ajalt sisse või välja lülitub.

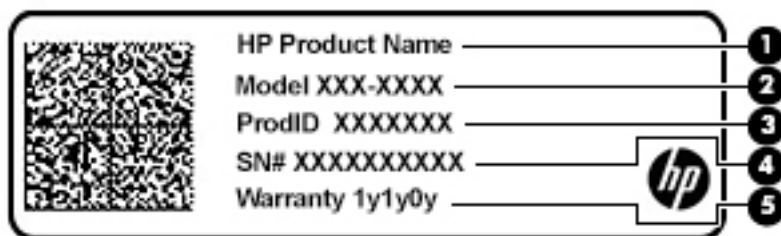
Märgised

Arvutile kinnitatud sildid annavad teavet selle kohta, mida teil võib vaja minna probleemide tekkimisel süsteemi tõrkeotsingul või reisides arvutiga välismaal. Sildid võivad olla paberile või otse tootele trükitud.

NB! Käesolevas jaotises kirjeldatud sildid võivad asuda järgmistes kohtades: arvuti põhjal, akusahtlis, hooldusluugi all, ekraani tagaküljel või tahvelarvuti toe all.

- Hooldusmärgis – annab olulist teavet arvuti tuvastamise kohta. Klienditoega ühenduse võtmisel küsitakse teilt võib-olla seerianumbrit, tootenumbrit või mudelinumbrit. Leidke see teave enne klienditoega ühenduse võtmist.

Hooldusmärgis sarnaneb ühe allpool toodud näidisega. Vaadake joonist, mis teie arvuti hooldusmärgisega kõige enam sarnaneb.

Komponent

(1) HP tootenimi

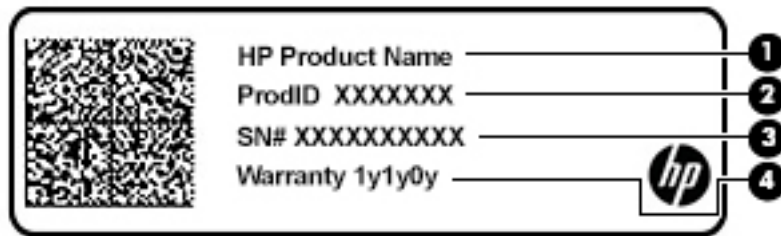
Komponent

(2) Mudeli number

(3) Toote ID

(4) Seerianumber

(5) Garantiiperiood

Komponent

(1) HP tootenimi

(2) Toote ID

(3) Seerianumber

(4) Garantiiperiood

- Vastavusmärgis(ed) – edastab/edastavad arvuti normatiivteavet.
- Traadita ühenduse sertifitseerimismärgis(ed) – sisaldab/sisaldavad teavet traadita ühenduse seadmete kohta ja mõne sellise riigi või piirkonna vastavusmärgiseid, kus nende seadmete kasutamine on heaks kiidetud.

3 Ühenduse loomine võrguga

Saate arvutit kõikjale kaasa võtta. Ka kodus olles võite maailma avastada ja saada teavet miljonitelt veebisaitidelt, kasutades oma arvutit ja traadiga või traadita võrguühendust. See peatükk aitab teil maailmaga ühenduse luua.

Ühenduse loomine traadita võrguga

Teie arvuti võib olla varustatud ühe või mitme traadita ühenduse seadmega järgmistest.

- WLAN-seade – ühendab arvuti traadita kohtvõrku (mida sageli nimetatakse Wi-Fi-võrguks, traadita LAN-iks või WLAN-iks) kodus, kontorites ja avalikes kohtades, nagu lennujaamad, restoranid, kohvikud, hotellid ja ülikoolid. WLAN-võrgus suhtleb arvuti traadita ühenduse seade traadita ühenduse marsruuteri või pääsupunktiga.
- HP Mobile Broadbandi moodul – võimaldab traadita ühendust traadita laivõrgu (WWAN) abil palju suuremal alal. Mobiilsidevõrkude operaatorid püstivad põhijaamu (sarnased mobiilimastidega), mis katavad võrguga ulatuslikke alasid, tagades niiviisi levi üle tervete maakondade, piirkondade ja isegi riikide.
- Bluetooth®-seade – muude Bluetooth-seadmete (nt arvutite, telefonide, printerite, peakomplektide, kõlarite ja kaamerate) ühendamiseks saate luua personaalvõrgu (PAN). PAN-võrgus suhtleb iga seade teiste seadmetega otse ja seadmed peavad paiknema suhteliselt lähestikku, tavaliselt üksteisest kuni 10 meetri kaugusel.

Traadita ühenduse juhtelementide kasutamine

Traadita ühenduse seadmeid saab juhtida ühe või mitmega järgmistest vahenditest.

- Lennukirežiimi klahv (nimetatakse ka Wi-Fi-nupuks või -klahviks) (edaspidi selles peatükis lennukirežiimi klahv)
- Operatsioonisüsteemi juhtelemendid

Lennukirežiimi klahv

Arvutil võib olla lennukirežiimi klahv, vähemalt üks traadita ühenduse seade ja üks või kaks traadita ühenduse märgutuld. Kõik raadiovõrgu seadmed on tehases aktiveeritud.

Traadita ühenduse märgutuli näitab arvuti traadita ühenduse seadmete üldist toiteolekut, mitte ainult üksikute seadmete olekut.

Operatsioonisüsteemi juhtelemendid

Võrgu- ja ühiskasutuskeskuse abil saab häälestada ühenduse või võrgu, luua võrguga ühenduse ning diagnoosida ja lahendada võrguprobleeme.

Operatsioonisüsteemi juhtelementide kasutamiseks toimige järgmiselt.

▲ Paremklopsake tegumiribal asuvat võrgu oleku ikooni ja valige **Ava võrgu ja Interneti sätted**.

– või –

▲ Valige tegumiribal võrgu oleku ikoon ja valige **Võrgu ja Interneti sätted**.

Ühenduse loomine WLAN-iga

 MÄRKUS. Kodus Interneti-ühendust häälestades tuleb kõigepealt luua Interneti-teenuse pakkuja (ISP) juures konto. Interneti-teenuse tellimiseks ja modemi soetamiseks võtke ühendust kohaliku Interneti-teenuse pakkujaga. Interneti-teenuse pakkuja aitab teil häälestada modemit, paigaldada võrgukaablit traadita ühendusega marsruuteri ja modemi vahele ning katsetada Interneti-teenuse tööd.

WLAN-iga ühenduse loomiseks toimige järgmiselt.

1. Veenduge, et WLAN-seade on sisse lülitatud.
2. Valige tegumiribal asuv võrgu oleku ikoon ja looge ühendus ühe saadaoleva võrguga.

Kui valitud võrk on turbetoega WLAN, palutakse teil sisestada võrgu turvakood. Sisestage kood ja ühenduse loomiseks valige **Edasi**.

 MÄRKUS. Kui loendis pole ühtegi WLAN-i, on võimalik, et te pole ühegi traadita ühenduse marsruuteri ega pöörduspunkti levialas.

 MÄRKUS. Kui soovitud WLAN-i ei kuvata, siis toimige järgmiselt.

1. Paremklopsake tegumiribal asuvat võrgu oleku ikooni ja valige **Ava võrgu ja Interneti sätted**.

– või –

Valige tegumiribal võrgu oleku ikoon ja valige **Võrgu ja Interneti sätted**.

2. Valige jaotises **Muuda võrgusätteid** suvand **Võrgu- ja ühiskasutuskeskus**.

3. Valige **Häälesta uus ühendus või võrk**.

Kuvatakse valikute loend, kus on võimalik käsitsi võrku otsida ja sellega ühendus luua või luua uus võrguühendus.

3. Ühenduse lõpule viimiseks järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Kui ühendus on loodud, paremklopsake tegumiriba paremas otsas olekualal asuvat võrgu oleku ikooni, et kontrollida ühenduse nime ja olekut.

 MÄRKUS. Tööpiirkond (kui kaugele traadita ühenduse signaal levib) sõltub WLAN-i seadistusest, marsruuteri tootjast ja häiretest, mida põhjustavad muud elektroonikaseadmed või ehituslikud tõkked, nagu seinad ja põrandad.

HP Mobile Broadbandi (Mobiilne lairibaühendus) kasutamine (ainult teatud toodetel)

HP Mobile Broadbandiga arvutil on sisseehitatud mobiilse lairibaühenduse teenuse tugi. Teie uus arvuti koos mobiilsideoperaatori võrguga võimaldab teil Wi-Fi tööpunkti puudumisel Interneti-ühenduse luua, e-posti saata või oma ettevõtte võrguga ühenduse luua.

Mobiilse lairibaühenduse teenuse aktiveerimiseks võib vajalik olla HP mobiilse lairibaühenduse mooduli IMEI- ja/või MEID-number. Number on trükitud arvuti põhjal asuvas akusahtlis, hooldusluugi all või ekraani tagaküljel asuval sildile.

– või –

1. Valige tegumiribal võrgu oleku ikoon.
2. Valige **Võrgu ja Interneti sätted**.
3. Valige jaotises **Võrk ja Internet** suvand **Mobiiltelefonid** ja seejärel **Täpsemad suvandid**.

Mõned mobiilsideoperaatorid nõuavad abonendi identsusmooduli (SIM) kaardi kasutamist. SIM-kaart sisaldab teie kohta põhiteavet, nagu isiklikku identifitseerimisnumbrit (PIN-kood) ja võrguteavet. Mõni arvuti sisaldab eelinstallitud SIM-kaarti. Kui SIM-kaart pole eelinstallitud, siis võib see olla arvutiga kaasas olevas HP mobiilse lairibaühenduse teabe juures, või antakse mobiilsideoperaatori poolt.

Teavet HP Mobile Broadbandi ja selle kohta, kuidas aktiveerida teenust eelistatud mobiilsidevõrgu operaatoriga, leiate arvutiga kaasas olevast teabest HP Mobile Broadbandi kohta.

GPS-i kasutamine (ainult teatud toodetel)

Arvutile saab lisada GPS-mooduli (Global Positioning System – globaalne positsioonimissüsteem). GPS-mooduliga seadmed võtavad GPS-satelliitidelt vastu asukohta-, kiiruse- ja suunateavet.

GPS-i lubamiseks veenduge, et asukoht on Windowsi asukohasättes lubatud.

- ▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `asukoht`, valige **Asukoha privaatsussätted** ja seejärel säte.

Bluetooth-seadmete (ainult teatud toodetel) kasutamine

Bluetooth-seade pakub kaabelühenduse asemel väikse leviulatusega traadita sidet, mida kasutatakse tavaliselt järgmiste elektroonikaseadmete ühendamiseks:

- arvutid (lauaarvutid, sülearvutid);
- telefonid (mobiiltelefonid, juhtmeta telefonid, nutitefonid);
- pildindusseadmed (printerid, kaamerad);
- heliseadmed (peakomplektid, kõlarid);
- hiir;
- väline klavvistik.

Bluetooth-seadmete ühendamine

Enne kui saate Bluetooth-seadet kasutada, peate looma Bluetoothi ühenduse.

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `bluetooth` ja seejärel valige **Bluetoothi ja teiste seadmete sätted**.
2. Valige **Bluetoothi või muu seadme lisamine**.
3. Valige seade loendist ja järgige seejärel ekraanil kuvatavaid suuniseid.

 MÄRKUS. Kui vajalik on seadme kinnitamine, kuvatakse sidumiskood. Järgige lisatava seadme ekraanil kuvatavaid juhiseid, et veenduda, et seadme kood sobib sidumiskoodiga. Lisateabe saamiseks tutvuge seadmega kaasas olevate dokumentidega.

 MÄRKUS. Kui teie seadet loendis ei kuvata, veenduge, et seadmel on Bluetooth sisse lülitatud. Mõnel seadmel võib olla lisanõudeid; tutvuge seadmega kaasas olevate dokumentidega.

Traadiga võrguga (LAN) ühendumine (ainult teatud toodetel)

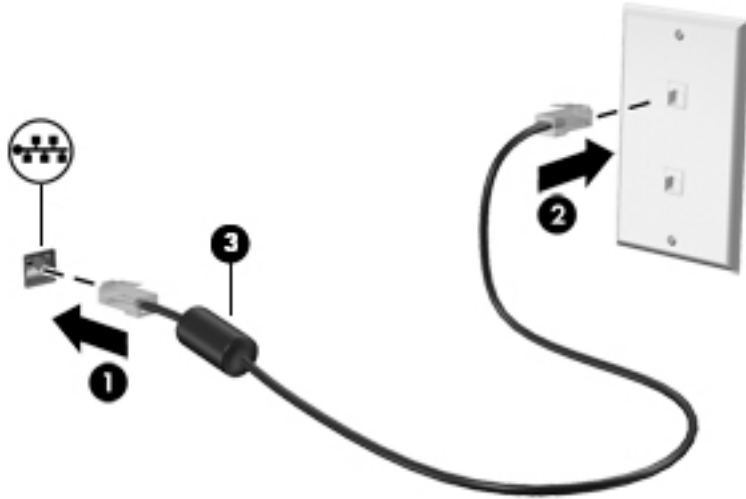
Kui soovite ühendada arvuti otse kodus oleva marsruuteriga (traadita ühenduse asemel) või kontori võrguga, kasutage kohtvõrguühendust (LAN).

LAN-ühenduse loomiseks on vajalik RJ-45 (võrgu)kaabel või võrguühenduspesa või valikuline dokkimisseade või laiendusport, kui arvutil ei ole RJ-45-porti.

Võrgukaabli ühendamiseks toimige järgmiselt.

1. Ühendage võrgukaabel arvuti võrgupistikupessa **(1)**.
2. Ühendage kaabli teine ots seina võrgupistikupessa **(2)** või marsruuteriga.

 MÄRKUS. Kui võrgukaablil on TV- ja raadiosignaalidest tingitud häirete eest kaitsvad mürasummutusahelad **(3)**, ühendage kaabel arvutiga nii, et mürasummutiga ots jääb arvuti poole.

4 Meelelahutusfunktsioonide nautimine

Kasutage oma HP arvutit meelelahutuskeskusena, et kaamera abil suhelda, nautida ja hallata muusikat ning filme alla laadida ja vaadata. Kui soovite oma arvuti veelgi võimsamaks meelelahutuskeskuseks muuta, ühendage sellega mõni välisseade, näiteks monitor, projektor, teler, kõlarid või kõrvaklapid.

Kaamera kasutamine

Teie arvutil on vähemalt üks kaamera, mis võimaldab teiste inimestega töö tegemiseks või mängude mängimiseks ühenduse luua. Kaamera võib asuda arvuti esiküljel, tagaküljel või olla hüppikaamera. Selleks et selgitada välja, millised kaamerad teie tootel on, vt [Arvuti tundmaõppimine lk 3](#).

Enamik kaameraid võimaldavad videovestelda, videot salvestada ning pilte jäädvustada. Mõned pakuvad ka kõrglahutusvõimet (HD), mängurakendusi või näotuvastustarkvara, nagu Windows Hello. Üksikasju rakenduse Windows Hello kasutamise kohta vt [Arvuti ja teabe turvalisuse tagamine lk 39](#).

Kaamera kasutamiseks sisestage tegumiriba otsinguväljale `kaamera` ja seejärel valige rakenduste loendist **Kaamera**.

Heli kasutamine

Saate muusikat alla laadida ja kuulata, veebist helisisu (sh raadiot) voogesitada, heli salvestada ning segada multimeediumisisu loomiseks omavahel heli ja videot. Ühtlasi saab esitada arvutis muusika-CD-sid (ainult teatud mudelitel) või ühendada CD-de esitamiseks välise optilise draivi. Kuulamisnaudingutäiustamiseks ühendage arvutiga välised heliseadmed, nagu kõlarid või kõrvaklapid.

Kõlarite ühendamine

Juhtmega kõlarid saab ühendada arvutiga arvuti USB-pordi või heliväljundi (kõrvaklapid) / helisisendi (mikrofon) ühendpesa või dokkimisjaama kaudu.

Kui soovite ühendada arvutiga juhtmevabad kõlarid, järgige tootja juhiseid. Kõrglahutusega kõlarite ühendamiseks arvutiga vt jaotist [HDMI-heli häälestamine lk 23](#). Enne kõlarite ühendamist vähendage helitugevust.

Kõrvaklappide ühendamine

⚠ HOIATUS! Kuulmise kahjustamise ohu maandamiseks vähendage enne kõrvaklappide, kuularite või peakomplekti kasutamist helitugevust. Lisateavet ohutuse kohta leiate *normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkustest*.

Dokumendile ligipääsemiseks

▲ Valige nupp **Start**, valige **HP spikker ja tugi** ning seejärel valige **HP dokumentatsioon**.

Juhtmega kõrvaklapid saate ühendada arvuti heliväljundi (kõrvaklappide) pistikupessa või helisisendi (mikrofoni) pistikupessa.

Kui soovite ühendada arvutiga juhtmevabad kõrvaklapid, järgige tootja juhiseid.

Peakomplekti ühendamine

 HOIATUS! Kuulmise kahjustamise ohu maandamiseks vähendage enne kõrvaklappide, kuularite või peakomplekti kasutamist helitugevust. Lisateavet ohutuse kohta leiate *normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkustest*.

Dokumendile ligipääsemiseks

▲ Valige nupp **Start**, valige **HP spikker ja tugi** ning seejärel valige **HP dokumentatsioon**.

Mikrofoniga kõrvaklappide nimetatakse peakomplektideks. Juhtmega peakomplekti saate ühendada arvuti heliväljundi (kõrvaklapid) / helisisendi (mikrofon) ühendpesaga.

Kui soovite ühendada arvutiga juhtmevaba peakomplekti, järgige tootja juhiseid.

Helisätete kasutamine

Kasutage helisätteid, et reguleerida süsteemi helitugevust, muuta süsteemi helisid või hallata heliseadmeid.

Helisätete vaatamiseks või muutmiseks toimige järgmiselt:

▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `juhtpaneel`, valige **Juhtpaneel, Riistvara ja heli** ning seejärel **Heli**.

Teie arvuti võib sisaldada täiustatud helisüsteemi Bang & Olufsenilt, B&O Playlt või mõnelt teiselt pakkujalt. Selle tulemusena võib teie arvuti sisaldada täiustatud helifunktsioone, mida saab juhtida teie helisüsteemile vastava heli juhtpaneeliga.

Kasutage heli juhtpaneeli helisätete vaatamiseks ja juhtimiseks.

▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `juhtpaneel`, valige **Juhtpaneel, Riistvara ja heli** ning seejärel teie süsteemile vastav heli juhtpaneel.

Video kasutamine

Teie arvuti on ka võimas videoseade, millega saate lemmikveebisaitidelt voogesitust kasutades videoid vaadata ning videoid ja filme alla laadida, et neid siis arvuti abil võrguühenduseta nautida.

Vaatamisnaudingu täiustamiseks ühendage ühte arvuti videoportidest väline monitor, projektor või teler.

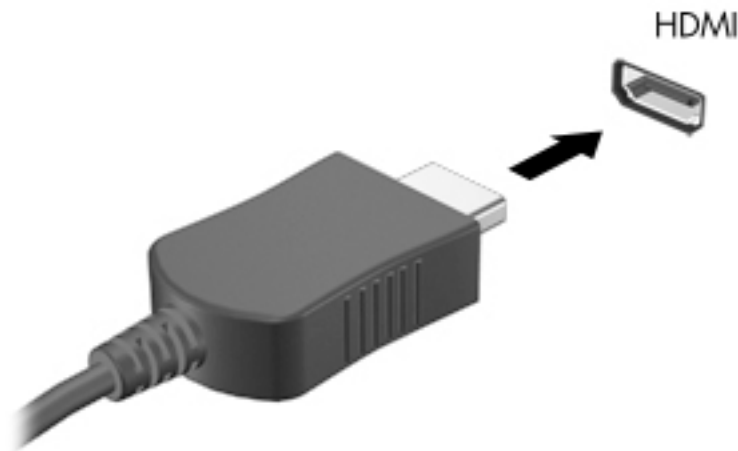
 NB! Veenduge, et ühendate välisseadme arvuti õigesse porti ja kasutate õiget kaablit. Järgige seadme tootja juhiseid.

Videoseadmete ühendamine HDMI-kaabli abil (ainult teatud toodetel)

 MÄRKUS. HDMI-seadme ühendamiseks arvutiga on teil tarvis HDMI-kaablit (müüakse eraldi).

Arvuti ekraanikujutise nägemiseks kõrglahutusega teleris või monitoril ühendage kõrglahutusega seade vastavalt järgmistele juhistele.

1. Sisestage HDMI-kaabli üks ots arvuti HDMI-porti.

2. Ühendage kaabli teine ots kõrglahutusega teleri või monitoriga.
3. Arvuti ekraanikujutise nelja kuvaoleku vaheldumisi aktiveerimiseks vajutage klahvi **f4**.
 - **Ainult arvuti ekraan:** ekraanikujutis kuvatakse ainult arvutis.
 - **Dubleeri:** ekraanikujutis kuvatakse korraga nii arvutis kui ka välisseadmes.
 - **Laienda:** ekraanikujutis laiendatakse korraga üle arvuti ekraani ja välisseadme ekraani.
 - **Ainult teine ekraan:** ekraanikujutis kuvatakse ainult välisseadmes.

Klahvi **f4** igakordsel vajutamisel muutub kuvaolek.

 MÄRKUS. Parimate tulemuste saavutamiseks, seda eelkõige juhul, kui kasutate suvandit „Laienda”, suurendage välisseadme ekraani eraldusvõimet, toimides järgmiselt. Valige nupp **Start**, seejärel valige ikoon **Sätted** ja suvand **Süsteem**. Valige jaotises **Ekraan** sobiv eraldusvõime ja seejärel suvand **Säilita muudatused**.

HDMI-heli häälestamine

HDMI on ainus videoliides, mis toetab kõrglahutusega videot ja heli. Pärast HDMI-teleri ühendamist arvutiga saate HDMI-heli sisse lülitada järgmiste toimingutega.

1. Paremklopsake tegumiriba paremas osas asuvas teavitusalas ikooni **Kõlarid** ja seejärel valige **Taasesitusseadmed**.
2. Valige vahekaardil **Taasesitus** digitaalväljundseadme nimi.
3. Valige **Tee vaikesätteks** ja seejärel valige **OK**.

Helivoo taastamiseks arvutikõlarites toimige järgmiselt.

1. Paremklopsake tegumiriba paremas osas asuvas teavitusalas ikooni **Kõlarid** ja seejärel valige **Taasesitusseadmed**.
2. Valige vahekaardil **Taasesitus** üksus **Kõlarid**.
3. Valige **Tee vaikesätteks** ja seejärel valige **OK**.

Miracastiga ühilduvate traadita kuvamisseadmete leidmine ja nendega ühendamine (ainult teatud mudelitel)

Miracastiga ühilduva traadita kuvamisseadme leidmiseks ja sellega ühenduse loomiseks avatud rakendustest väljumata toimige järgmiselt.

Miracasti avamiseks toimige järgmiselt:

- ▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `projekteeri` ja seejärel klõpsake valikut **Projekteeri teisele ekraanile**. Valige **Juhtmeta kuvariga ühenduse loomine** ning järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

5 Ekraanil navigeerimine

Arvutiekraanil navigeerimiseks on mitu võimalust.

- Kasutage puutežeste otse arvutiekraanil
- Puuteplaadil puutežestide kasutamine
- Klaviatuuri ja valikulise hiire (eraldi ostetav) kasutamine
- Ekraaniklaviatuuri kasutamine
- Osutushoova kasutamine

Puuteplaadi- ja puutekraanižestide kasutamine

Puuteplaadi abil saab arvuti ekraanil lihtsate puutežestidega navigeerida ja kursorit juhtida. Puuteplaadi vasak- ja parempoolset nuppu saab kasutada samamoodi nagu välise hiire vasak- ja parempoolset nuppu. Puutekraanil (ainult teatud mudelitel) navigeerimiseks kasutage ekraanil selles peatükis kirjeldatud puutežeste.

Samuti saate žeste kohandada ja vaadata demost, kuidas need töötavad. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna **juhtpaneel**, valige **Juhtpaneel** ja seejärel **Riistvara ja heli**. Valiku **Seadmed ja printerid** alt valige **Hiir**.

MÄRKUS. Kui pole teisiti märgitud, saab puutežeste kasutada puuteplaadil või puutekraanil (ainult teatud mudelitel).

Koputamine

Kasutage koputuse / topeltkoputuse žesti ekraanil soovitud üksuse avamiseks või valimiseks.

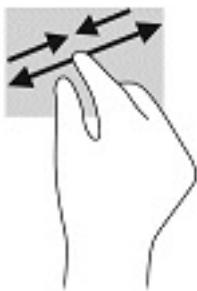
- Osutage ekraanil olevale üksusele ja seejärel koputage valimiseks ühe sõrmega puuteplaadialal või puutekraanil. Üksuse avamiseks tehke topeltkoputus.

Kahe sõrme kokkusurumine ja laialiliigutamine suuruse muutmiseks

Kahe sõrme kokkusurumine ja suumimine võimaldab piltide ja teksti välja- ning sissesuumimist.

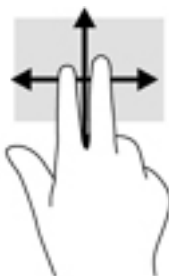
- Vähendamiseks asetage kaks sõrme lahus puuteplaadialale või puutekraanile ja seejärel viige need kokku.
- Suurendamiseks asetage kaks sõrme koos puuteplaadialale või puutekraanile ja seejärel viige need üksteisest lahku.

Kahe sõrmega libistus (ainult puuteplaadil)

Kahe sõrmega libistades saab liikuda lehel või pildil üles, alla või külgedele.

- Asetage kaks sõrme (nii et nende vahel oleks väike vahe) puuteplaadialale ja seejärel lohistage sõrmi üles, alla, vasakule või paremale.

Kahe sõrmega koputus (ainult puuteplaadil)

Kahe sõrmega koputuse teel saab avada ekraanil oleva objekti menüüd.

 MÄRKUS. Kahe sõrmega koputuse funktsioon on sama kui paremklõps hiirega.

- Valitud objekti suvandite menüü avamiseks koputage kahe sõrmega puuteplaadialal.

Nelja sõrmega koputus (ainult puuteplaadil)

Nelja sõrmega koputuse abil saate avada toimingukeskuse.

- Toimingukeskuse avamiseks ning praeguste sätete ja teatiste kuvamiseks koputage puuteplaadil nelja sõrmega.

Kolme sõrmega nipsamine (ainult puuteplaadil)

Kasutage kolme sõrmega nipsamist avatud akende kuvamiseks ning avatud akende ja töölaua vahel lülitamiseks.

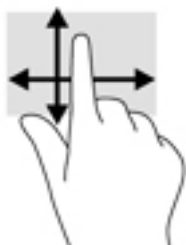
- Nipsake kolme sõrmega endast eemale, et näha kõiki avatud aknaid.
- Nipsake kolme sõrmega enda poole, et näha töölauda.
- Nipsake kolme sõrmega vasakule või paremale, et lülitada avatud akende vahel.

Ühe sõrmega libistamine (ainult puutekraanidel)

Kasutage ühe sõrmega libistamise žesti loendite ja lehekülgede panoraamimiseks ja kerimiseks või objekti liigutamiseks.

- Ekraanil kerimiseks libistage üht sõrme üle ekraani suunas, kuhu soovite liikuda.
- Objekti teisaldamiseks vajutage ja hoidke sõrme sellel ning lohistage seejärel objekt soovitud kohta.

Valikulise klaviatuuri ja hiire kasutamine

Klaviatuuri või valikulist hiirt kasutades saate sisestada teksti, valida üksusi, kerida ning teha samu toiminguid, mida puutežestidega. Klaviatuur võimaldab teatud toimingute teostamiseks ka toimingu- ja kiirklahvide kasutamist.

Ekraaniklaviatuuri kasutamine (ainult teatud mudelitel)

1. Ekraaniklaviatuuri kuvamiseks koputage tegumiriba paremas servas asuvas olekualas klaviatuuriikoonil.
2. Alustage tippimist.

MÄRKUS. Ekraaniklaviatuuri kohal võidakse kuvada soovitatud sõnad. Koputage sõnal selle valimiseks.

MÄRKUS. Toimingu- ja kiirklahve ei kuvata ja need ei toimi ekraaniklaviatuuril.

6 Toitehaldus

Arvuti saab töötada nii aku- kui ka välistoitel. Kui arvuti töötab akutoitel ja väline toiteallikas pole selle laadimiseks saadaval, on oluline jälgida aku laetuse taset ja akut säästa.

Mõni selles jaotises kirjeldatud toitehalduse funktsioon ei pruugi teie arvutis saadaval olla.

Une- või talveunerežiimi kasutamine

 ETTEVAATUST. Kui arvuti on unerežiimis, eksisteerib mitu teadaolevat haavatavat kohta. Selleks et takistada volitamata kasutajatel teie arvutis olevatele andmetele, isegi krüptitud andmetele, juurdepääsemist, soovib HP lülitada arvuti unerežiimi asemel talveunerežiimi, kui see ei ole mingil ajal teie läheduses. See on eriti oluline, kui reisite koos arvutiga.

ETTEVAATUST. Võimaliku heli- ja videokvaliteedi halvenemise, teabekao või heli või video esituse funktsiooni kao riski vähendamiseks ärge käivitage ketta või välise meediumikaardi lugemisel või sellele kirjutamisel unerežiimi.

Windowsil on kaks energiasäästurežiimi: une- ja talveunerežiim.

- Unerežiim – unerežiim käivitatakse automaatselt pärast passiivsusperioodi. Teie töö salvestatakse mälu, mis võimaldab unerežiimist väljumisel kiiresti tööd jätkata. Unerežiimi saab ka käsitsi käivitada. Lisateavet leiate jaotisest [Unerežiimi käivitamine ja sellest väljumine lk 29](#).
- Talveunerežiim – talveunerežiim käivitatakse automaatselt, kui aku jõuab kriitilisele tasemele või kui arvuti on olnud pikemat aega unerežiimil. Talveunerežiimis salvestatakse teie töö kõvakettale uinakufaili ja arvuti lülitub välja. Talveunerežiimi saab ka käsitsi käivitada. Lisateavet leiate jaotisest [Talveunerežiimi käivitamine ja sellest väljumine \(ainult teatud mudelitel\) lk 30](#).

Unerežiimi käivitamine ja sellest väljumine

Unerežiimi sisenemiseks on järgmised võimalused.

- Valige nupp **Start**, valige ikoon **Toide** ja seejärel **Unerežiim**
- Sulgege ekraan (ainult teatud mudelitel).
- Vajutage unerežiimi kiirklahvi (ainult teatud mudelitel); näiteks **fn+f1** või **fn+f12**.
- Vajutage korraks toitenuppu (ainult teatud mudelitel).

Unerežiimist väljumiseks on järgmised võimalused.

- Vajutage korraks toitenuppu.
- Kui arvuti on suletud, avage ekraan (ainult teatud mudelitel).
- Vajutage klaviatuuril klahvi (ainult teatud mudelitel).
- Puudutage puuteplaati (ainult teatud mudelitel).

Arvuti väljumisel unerežiimist kuvatakse teie töö uuesti ekraanil.

 MÄRKUS. Kui olete määranud, et unerežiimist väljumisel küsitaks parooli, peate enne töö jätkamist sisestama Windowsi parooli.

Talveunerežiimi käivitamine ja sellest väljumine (ainult teatud mudelitel)

Toitesuvandite abil saate lubada kasutajapoolse käivitamisega talveunerežiimi ning muuta muid toitesätteid ja ajalõppe.

1. Paremklõpsake funktsiooni **Toide** ikooni ja seejärel valige **Energiarežiimi suvandid**.
2. Valige vasakpoolsel paanil **Valige, mida toitenupud teevad** (sõnastus võib mudelist olenevalt erineda).
3. Olenevalt mudelist saate akutoite või välistoite säästmiseks talveunerežiimi lubada ühel järgmisel viisil.
 - **Toitenupp** – valige jaotises **Toite- ja unerežiimisätete nupud ja kaane sätted** (sõnastus võib mudelist olenevalt erineda) valik **Kui vajutan toitenuppu**, seejärel valige **Talveunerežiim**.
 - **Unerežiimi nupp** (ainult teatud mudelitel) – valige jaotises **Toite- ja unerežiimisätete nupud ja kaane sätted** (sõnastus võib mudelist olenevalt erineda) valik **Kui vajutan unerežiimi nuppu**, seejärel valige **Talveunerežiim**.
 - **Kaas** (ainult teatud mudelitel) – valige jaotises **Toite- ja unerežiimisätete nupud ja kaane sätted** (sõnastus võib mudelist olenevalt erineda) valik **Kui sulgen kaane**, seejärel valige **Talveunerežiim**.
 - **Toitemenüü** – valige **Muuda sätteid, mis ei ole hetkel kättesaadavad**, seejärel märkige jaotises **Sulgemise sätted** ruut **Talveunerežiim**.
Toitemenüü avamiseks valige nupp **Start**.
4. Valige **Salvesta muudatused**.
 - ▲ Käivitage talveunerežiim viisil, mille lubasite etapis 3.
 - ▲ Talveunerežiimist väljumiseks vajutage korraks toitenuppu.

 MÄRKUS. Kui olete määranud, et talveunerežiimist väljumisel küsitaks parooli, peate enne töö jätkamist sisestama Windowsi parooli.

Arvuti sulgemine (väljalülitamine)

 ETTEVAATUST. Arvuti väljalülitamisel lähevad salvestamata andmed kaotsi. Enne arvuti väljalülitamist salvestage kindlasti oma töö.

Sulgemiskäsk suleb kõik avatud programmid, sh operatsioonisüsteemi, ning lülitab seejärel ekraani ja arvuti välja.

Sulgege arvuti, kui seda ei kasutata pikema aja vältel ning selle välistoide lahutatakse.

Soovitav on kasutada Windowsi sulgemiskäsku.

 MÄRKUS. Kui arvuti on une- või talveunerežiimis, tuleb sellest väljuda, vajutades põgusalt toitenuppu.

1. Salvestage oma töö ja sulgege kõik avatud programmid.
2. Valige **Start**, seejärel valige ikoon **Toide** ja seejärel **Sule arvuti**.

Kui arvuti ei reageeri ja kirjeldatud sulgemistoiminguid pole võimalik kasutada, proovige järgmisi hädasulgemistoiminguid esitatud järjekorras.

- Vajutage klahve **ctrl+alt+delete**, valige ikoon **Toide** ja seejärel valige **Sule arvuti**.
- Vajutage toitenuppu ja hoidke seda vähemalt 10 sekundit all.
- Kui teie arvutil on kasutaja vahetatav aku (ainult teatud mudelitel), lahutage arvuti välistoide ja seejärel eemaldage aku.

Toiteikooni ja energiarežiimi suvandite kasutamine

Toiteikoon asub Windowsi tegumiribal. Toiteikoon võimaldab kiiresti toitesätteid avada ja aku laetuse taset vaadata.

- Aku laetuse taseme protsendi vaatamiseks hõljutage kursorit **Toiteikooni** kohal .
- Toitesuvandite kasutamiseks paremklopsake funktsiooni **Toide** ikooni ja seejärel valige **Energiaarežiimi suvandid**.

Erinevad toiteikoonid näitavad, kas arvuti töötab aku- või välistoitel. Kui osutate hiirekursoriga ikoonile, kuvatakse koos ikooniga ka teade, kui aku laetuse tase on madal või kriitiline.

Arvuti kasutamine akutoitel

 HOIATUS! Võimalike ohtude vähendamiseks kasutage ainult arvutiga kaasas olevat akut, HP asendusakut või ühilduvat HP esindusest ostetud akut.

Kui arvutis on laetud aku ja arvuti pole ühendatud välistoitega, töötab arvuti akutoitel. Arvuti aku tühjeneb tasapisi, kui arvuti on välja lülitatud ja välistoitest lahutatud. Kui aku on jõudnud laetuse madalale või kriitilisele tasemele, kuvab arvuti teate.

Aku kasutusaeg varieerub, sõltudes energiahalduse sätetest, töötavatest programmidest, ekraani heledusest, ühendatud välisseadmetest ja muudest teguritest.

 MÄRKUS. Välistoite lahutamisel vähendatakse aku säästmiseks automaatselt ekraani heledust. Teatud arvutitooted saavad aku säästmiseks graafikakaarte vahetada.

Funktsiooni HP Fast Charge kasutamine (ainult teatud toodetel)

HP Fast Charge võimaldab arvutiaku kiiret laadimist. Laadimisaeg võib +/-10% erineda. Sõltuvalt arvuti mudelist ja sellega kaasas olnud HP vahelduvvooluadapterist, töötab HP Fast Charge ühel või mitmel järgmistest viisidest.

- Kui aku laetuse tase jääb nulli ja 50% vahele, laetakse aku 50%-ni täismahutavusest kuni 30-45 minutiga sõltuvalt arvuti mudelist.
- Kui aku laetuse tase jääb nulli ja 90% vahele, laetakse aku 90%-ni täismahutavusest kuni 90 minutiga.

Funktsiooni HP Fast Charge kasutamiseks lülitage arvuti välja ja seejärel ühendage vahelduvvooluadapter arvuti ja välistoitega.

Aku laetuse taseme kuvamine

Aku laetuse taseme protsendi vaatamiseks hõljutage kursorit **Toiteikooni** kohal .

Akuteabe otsimine HP Support Assistantis (ainult teatud mudelitel)

Akuteabe kuvamiseks toimige järgmiselt.

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `support`, seejärel valige rakendus **HP Support Assistant**.
– või –
Valige tegumiribal küsimärgiikoon.
2. Valige **Veaotsing ja parandused**, seejärel valige jaotises **Diagnostika** valik **HP akukontroll**. Kui HP akukontroll tuvastab, et aku vajab asendamist, võtke ühendust toega.

HP Support Assistantis on aku jaoks saadaval järgmine teave ja järgmised tööriistad:

- HP akukontroll
- teave akutüüpide, spetsifikatsiooni, kasutusea ja mahtuvuse kohta.

Akutoite säästmine

Näpunäited akutoite säästmiseks ja aku kasutusaja pikendamiseks.

- Vähendage ekraani heledust.
- Lülitage välja traadita ühenduse seadmed, kui te neid ei kasuta.
- Lahutage välisseadmed, mida te ei kasuta ja mis ei ole ühendatud välistoitega, näiteks USB-porti ühendatud väline kõvaketas.
- Peatage, keelake või eemaldage kõik välised meediumikaardid, mida te ei kasuta.
- Kui lõpetate arvutiga töötamise, käivitage unerežiim või lülitage arvuti välja.

Aku tühjenemise tuvastamine

Kui arvuti ainsaks toiteallikaks oleva aku laetuse tase langeb madalale või kriitilisele tasemele, võib toimuda järgmine.

- Aku märgutuli (ainult teatud toodetel) näitab aku laetuse madalat või kriitilist taset.

– või –

- Toiteikoon kuvab aku madala või kriitilise taseme teate.

MÄRKUS. Lisateavet toiteikooni kohta vt jaotisest [Toiteikooni ja energiarežiimi suvandite kasutamine lk 31](#).

Aku laetuse kriitilisel tasemel toimib arvuti järgmiselt.

- Kui talveunerežiim ei ole lubatud ja arvuti on sisse lülitatud või unerežiimis, jääb arvuti korraks unerežiimi ja lülitub seejärel välja ning kõik salvestamata andmed lähevad kaotsi.
- Kui talveunerežiim on lubatud ja arvuti töötab või on unerežiimis, käivitab arvuti talveunerežiimi.

Tegutsemine aku tühjenemise korral

Tegutsemine aku tühjenemise korral, kui välistoide on saadaval

Ühendage arvuti ja välistoitega üks järgmistest:

- vahelduvvooluadapter,
- valikuline dokkimis- või laiendusseade,
- HP-lt tarvikuna ostetud toiteadapter.

Tegutsemine aku tühjenemise korral, kui mitte ühtegi toiteallikat pole saadaval

Salvestage oma töö ja lülitage arvuti välja.

Aku laetuse madala taseme lahendamine, kui arvuti ei saa talveunerežiimist väljuda

1. Ühendage vahelduvvooluadapter arvuti ja välistoitega.
2. Vajutage talveunerežiimist väljumiseks toitenuppu.

Mitte-eemaldatav aku

Aku oleku jälgimiseks või selle tuvastamiseks, kas aku ei hoia enam laengut, kasutage HP Support Assistantis saadaolevat HP akukontrolli (ainult teatud mudelitel).

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `support`, seejärel valige rakendus **HP Support Assistant**.

– või –

Valige tegumiribal küsimärgiikoon.

2. Valige **Veaotsing ja parandused**, seejärel valige jaotises **Diagnostika** valik **HP akukontroll**. Kui HP akukontroll tuvastab, et aku vajab asendamist, võtke ühendust toega.

Selle toote akut (või akusid) ei saa kasutajad ise lihtsasti vahetada. Aku eemaldamine või vahetamine võib mõjutada garantiid. Kui aku ei hoia enam laengut, võtke ühendust toega.

Arvuti kasutamine välistoitel

Teavet välistoitega ühendamise kohta leiate arvutiga kaasas olnud teabelehel *Häälestusjuhised*.

Kui arvuti on ühendatud heakskiidu saanud vahelduvvooluadapteri kaudu välistoitega või valikulise dokkimis- või laiendusseadmega, ei kasuta arvuti akut.

 HOIATUS! Võimalike ohtude vähendamiseks kasutage ainult arvutiga kaasas olevat vahelduvvooluadapterit, HP asendusadapterit või ühilduvat HP esindusest ostetud vahelduvvooluadapterit.

 HOIATUS! Ärge laadige arvuti akut, kui viibite lennukipardal.

Ühendage arvuti välistoitega järgmistes olukordades:

- aku laadimisel või kalibreerimisel,
- süsteemi tarkvara installimisel või värskendamisel,
- süsteemi BIOS-i värskendamisel,
- teabe kirjutamisel kettale (ainult teatud toodetel),

- sisemiste kõvaketastega arvutitel kettadefragmentori kasutamisel,
- andmete varundamisel või taastamisel.

Kui ühendate arvuti välistoitega, toimub järgmine:

- aku hakkab laadima,
- ekraani heledus suureneb,
- toiteikoon muudab ilmet.

Välistoite lahutamisel:

- arvuti lülitub akutoitele,
- ekraani heledus väheneb automaatselt, et akut säästa,
- toiteikoon muudab ilmet.

7 Arvuti hooldamine

Tähtis on arvutit regulaarselt hooldada, et see oleks optimaalses seisukorras. Selles jaotises selgitatakse, kuidas kasutada tööriistu nagu kettadefragmentor ja kettapuhastus. Jaotises pakutakse ka juhiseid programmide ja draiverite värskendamiseks, samme arvuti puhastamiseks ja näpunäiteid arvutiga reisimiseks (või selle transpordiks).

Jõudluse parandamine

Kui viite läbi regulaarseid hooldustoiminguid nagu ketta defragmentimine ja kettapuhastus, saate oma arvuti jõudlust oluliselt parandada.

Ketta defragmentori kasutamine

HP soovib kasutada ketta defragmentimist, et defragmenteerida kõvaketast vähemalt korra kuus.

MÄRKUS. Pooljuhtdraivid (SSD) pole ketta defragmentori kasutamine tarvilik.

Ketta defragmentori käivitamiseks toimige järgmiselt.

1. Ühendage arvuti vahelduvvoolutoitega.
2. Tippige tegumiriba otsinguväljale `defragmentimine` ja seejärel valige **Ketaste defragmentimine ja optimeerimine**.
3. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Lisateavet leiate ketta defragmentori tarkvaraspikrist.

Kettapuhastuse kasutamine

Kettapuhastus otsib kõvakettalt ebavajalikke faile, mida saate kettaruumi vabastamiseks ja arvuti tõhusama käitamise soodustamiseks turvaliselt kustutada.

Kettapuhastuse käivitamiseks toimige järgmiselt.

1. Tippige tegumiriba otsinguväljale tekst `ketas`, seejärel valige **Kettapuhastus**.
2. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

HP 3D DriveGuardi kasutamine (ainult teatud toodetel)

HP 3D DriveGuard kaitseb kõvaketast, parkides draivi ja peatades kõik andmepäringud ühel järgmistest tingimustest:

- arvuti kukub maha;
- liigutate suletud ekraaniga arvutit, kui arvuti töötab akutoitel.

Lühikest aega pärast ühe eelmainitud sündmuse lõppu taastab HP 3D DriveGuard kõvaketta normaaltöö.

MÄRKUS. HP 3D DriveGuard kaitseb ainult sisemisi kõvakettaid. HP 3D DriveGuard ei kaitse dokkimisseadmetesse paigaldatud või USB-pordi kaudu ühendatud kõvakettaid.

MÄRKUS. Kuna pooljuhtketastel (SSD-d) ei ole liikuvaid osi, ei ole HP 3D DriveGuard nende ketaste jaoks vajalik.

HP 3D DriveGuard olekute tuvastamine

Kui esmasest või teisest (ainult teatud toodetel) kõvakettasahtlis olev draiv pargitakse, muudab arvutil olev draivi märgutuli värvi.

Programmide ja draiverite värskendamine

HP soovib programme ja draivereid värskendada regulaarselt. Värskendused lahendavad probleeme ja lisavad arvutisse uusi funktsioone ning valikuid. Näiteks vanemad graafikakomponendid ei pruugi kõige uuema mängutarkvaraga hästi töötada. Uusima draiverita ei saaks te oma seadmeid maksimaalselt kasutada.

Programmide ja draiverite värskendamiseks valige üks järgmistest viisidest.

- [Värskendamine, kasutades Windows 10 lk 36](#)
- [Värskendamine, kasutades Windows 10 S lk 36](#)

Värskendamine, kasutades Windows 10

Programmide ja draiverite värskendamiseks tehke järgmist.

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `support`, seejärel valige rakendus **HP Support Assistant**.
– või –
Valige tegumiribal küsimärgiikoon.
2. Valige **Minu sülearvuti**, valige vahekaart **Värskendused** ja seejärel valige suvand **Kontrollige värskendusi ja sõnumeid**.
3. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Värskendamine, kasutades Windows 10 S

Programmide värskendamiseks tehke järgmist.

1. Valige **Start** ja seejärel **Microsoft Store**.
2. Valige otsingukasti kõrval oma konto profiilipilt ja seejärel valige **Downloads and updates (Allalaadimised ja värskendused)**.
3. Tehke lehel **Downloads and updates (Allalaadimiste ja värskenduste)** värskenduste valik ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Draiverite värskendamiseks tehke järgmist.

1. Tippige tegumirea otsinguväljale `windows update settings` (windowsi värskenduse seaded) ja valige **Windows Update settings (Windowsi värskenduse seaded)**.
2. Valige **Check for updates (Otsi uuendusi)**.

MÄRKUS. Kui Windows uut draiverit ei leia, minge seadme tootja veebilehele ning järgige kuvatavaid juhiseid.

Arvuti puhastamine

Arvuti ohutuks puhastamiseks kasutage järgmisi tooteid.

- Alkoholivaba klaasipuhastusvedelik
- Vee ja pehme seebi lahus
- Kuiv mikrokiust puhastuslapp või seemisnahk (õlivaba staatilist elektrit mittetekitav lapp)
- Staatilist elektrit mittetekitav lapp.

⚠ ETTEVAATUST. Vältige tugevatoimeliste puhastusvahendite või bakteritsiidsete puhastuslappide kasutamist, mis võivad arvutit jäädavalt kahjustada. Kui te pole kindel, kas puhastusvahend on arvuti jaoks ohutu, kontrollige toote sisu ja veenduge, et see ei sisalda koostisaineid, nagu alkohol, atsetoon, ammoniumkloriid, metüleenkloriid ja süsivesinikud.

Kiulised materjalid, nagu pabersalvrätikud, võivad arvuti pinda kriimustada. Ajapikku võivad mustuse osakesed ja puhastusained kriimudesse koguneda.

Puhastustoimingud

Arvuti ohutuks puhastamiseks järgige selles jaotises esitatud protseduure.

⚠ HOIATUS! Elektrilöögi või komponentide kahjustamise vältimiseks ärge üritage arvutit puhastada selle töötamise ajal.

1. Lülitage arvuti välja.
2. Katkestage vahelduvvooluühendus.
3. Eemaldage kõik elektritoitega välisseadmed.

⚠ ETTEVAATUST. Sisemiste komponentide kahjustamise vältimiseks ärge pihustage puhastusvahendit või vedelikku otse arvuti pinnale. Pinnale tilkunud vedelik võib jäädavalt sisemisi komponente kahjustada.

Ekraani puhastamine

Pühkige ekraani õrnalt, kasutades alkoholivaba klaasipuhastusvedelikuga niisutatud pehmet ebemevaba lappi. Enne ekraani sulgemist veenduge, et ekraan on kuiv.

Külgede ja kaane puhastamine

Külgede ja kaane puhastamiseks kasutage ühe eelnevalt nimetatud puhastuslahusega niisutatud pehmet mikrokiust lappi või seemisnahka, või kasutage sobivat ühekordset lappi.

📝 MÄRKUS. Arvuti kaane puhastamisel rakendage mustuse ja prahi eemaldamiseks ringjaid liigutusi.

Puuteplaadi, klaviatuuri ja hiire puhastamine (ainult teatud toodetel)

⚠ HOIATUS! Elektrilöögi saamise ja arvuti sisemiste komponentide kahjustamise vältimiseks ärge kasutage klaviatuuri puhastamiseks tolmuimejat. Tolmuimejaga puhastamisel võib klaviatuuri pinnale sattuda majapidamistolm.

⚠ ETTEVAATUST. Sisemiste komponentide kahjustamise vältimiseks ärge laske vedelikel klahvide vahele tilkuda.

- Puuteplaadi, klaviatuuri ja hiire puhastamiseks kasutage ühe eelnevalt nimetatud puhastuslahusega niisutatud pehmet mikrokiust lappi või seemisnahka.
- Klahvide kinnijäämise vältimiseks ja tolmu, ebemete ning osakeste eemaldamiseks klaviatuurist kasutage suruõhku.

Arvutiga reisimine või selle transportimine

Kui peate arvutiga reisima või seda transportima, pidage seadmete ohutuks transportimiseks silmas järgmisi nõuandeid.

- Toimige enne arvuti reisile kaasa võtmist või transportimist järgmiselt.
 - Varundage oma teave välisele draivile.
 - Eemaldage kõik kettad ja välised andmekandjad (nt mälukaardid).
 - Lülitage välja kõik välisseadmed ja ühendage need seejärel arvutist lahti.
 - Lülitage arvuti välja.
- Võtke kaasa andmete varukoopiad. Ärge hoidke varukoopiaid ja arvutit ühes kohas.
- Lennukiga reisides võtke arvuti käsipagasina endaga kaasa. Ärge registreerige seda koos muu pagasiga.

⚠ ETTEVAATUST. Vältige draivi sattumist magnetvälja mõjualasse. Magnetväljaga turvaseadmed on näiteks lennujaamade turvakontrolliväravad ja metallidetektorid. Lennujaama konveierlindid ja muud turvaseadmed, millega kontrollitakse käsipagasi, kasutavad magnetvälja asemel röntgenkiiri ja need ei kahjusta draive.

- Kui plaanite arvutit lennu ajal kasutada, kuulake lennueelset teadet, kus öeldakse, millal võite arvutit kasutada. See, kas arvuti kasutamine on lennu ajal lubatud, sõltub lennufirmast.
- Kasutage arvuti või draivi transportimisel sobivat kaitsepakendit ja märgistage see kirjaga „ÖRN“ või „FRAGILE“.
- Traadita võrguseadmete kasutamine võib olla teatud keskkondades keelatud. Sellised keelud võivad kehtida lennuki pardal, haiglates, lõhkeainete läheduses ja ohtlikes piirkondades. Kui te pole traadita võrguseadmete kasutamise eeskirjades kindel, peaksite enne arvuti sisselülitamist luba küsima.
- Rahvusvahelistel reisidel juhinduge järgmistest soovitustest.
 - Kontrollige igas sihtriigis/-piirkonnas arvutiseadmetele kehtestatud tollieeskirju.
 - Kontrollige toitejuhtme- ja adapterinõudeid asukohtades, kus plaanite arvutit kasutada. Pinge, sagedus ja pistiku kuju võivad riigiti/piirkonniti erineda.

⚠ HOIATUS! Elektrilöögi, tulekahju ja seadmete kahjustamise ohu vähendamiseks ärge proovige kasutada arvuti toiteallikana tarvikute jaoks müüdatavat pingemuundurikomplekti.

8 Arvuti ja teabe turvalisuse tagamine

Teie teabe konfidentsiaalsuse, terviklikkuse ja kättesaadavuse tagamiseks tuleb seda mitmesuguste arvutiturbemeetmete abil kaitsta. Standardsed turbelahendused, mida pakuvad Windowsi operatsioonisüsteem, HP rakendused, häälestusutiliit Setup Utility (BIOS) ning muude tootjate tarkvara, võivad aidata kaitsta arvutit mitmesuguste ohtude (nt viiruste, usside ja muud tüüpi ründevara) eest.

 NB! Mõni loetletud turbefunktsioonidest ei pruugi teie arvutis saadaval olla.

Paroolide kasutamine

Parool on tähemärkide kogum, mis valitakse arvutiteabe turvalisemaks muutmiseks ja võrgutoimingute kaitseks. Määrata saab mitut tüüpi parooli. Näiteks palutakse teil arvuti algsel häälestusel luua arvuti kaitseks kasutajaparool. Parooli saab määrata Windowsis ja arvutisse eelinstallitud HP häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS).

Soovi korral võite kasutada sama parooli nii häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) kui ka Windowsi turbefunktsiooni puhul.

Paroolide loomiseks ja salvestamiseks kasutage järgmiseid nõuandeid.

- Arvutite juurdepääsu kaotamise riski vähendamiseks märkige kõik paroolid üles ja hoidke neid turvalises kohas arvutist eraldi. Ärge hoidke parooli arvutis failis.
- Järgige paroolide loomisel programmi asjakohaseid nõudeid.
- Muutke parooli vähemalt iga 3 kuu järel.
- Ideaalne parool on pikk ning sisaldab tähti, kirjavahemärke, sümboleid ja numbreid.
- Enne kui arvuti hooldusse saadate, varundage failid, kustutage konfidentsiaalsed failid ning eemaldage kõik paroolisätted.

Kui teie seadmel on HP Support Assistant, kasutage seda protsessi lisateabe saamiseks Windowsi paroolide kohta, näiteks ekraanisäästja paroolid:

- ▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `support`, seejärel valige rakendus **HP Support Assistant** (ainult teatud mudelitel).

– või –

Valige tegumiribal küsimärgiikoon.

Windowsi paroolide määramine

Parool	Funktsioon
Kasutajaparool	Kaitseb Windowsi kasutajakontot volitamata juurdepääsu eest.
Administrator password (Halduriparool)	Kaitseb haldurikontot volitamata juurdepääsu eest.
	MÄRKUS. Seda parooli ei saa kasutada juurdepääsuks häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) sisule.

Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) paroolide määramine

Parool	Funktsioon
Administrator password (Halduriparool)	<ul style="list-style-type: none">• See parool tuleb sisestada iga kord, kui häälestusutiliiti Setup Utility (BIOS) sisenete.• Kui unustate halduriparooli, ei pääse te enam häälestusutiliidile Setup Utility (BIOS) juurde.
Power-on Password (Sisselülitusparool)	<ul style="list-style-type: none">• See parool tuleb sisestada igal arvuti käivitamisel või taaskäivitamisel või talveunerežiimist väljumisel.• Kui unustate sisselülitusparooli, ei saa te arvutit käivitada või taaskäivitada ega talveunerežiimist välja tuua.

Administraatori või sisselülitusparooli määramiseks, muutmiseks või kustutamiseks häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS) toimige järgmiselt.

 ETTEVAATUST. Häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS) muudatusi tehes olge väga ettevaatlik. Vead võivad takistada arvuti korralikku tööd.

1. Avage häälestusutiliit (BIOS).

- Klaviatuuriga arvutid või tahvelarvutid
 - ▲ Lülitage arvuti sisse või taaskäivitage see, vajutage kiirelt klahvi **esc** ja seejärel vajutage klahvi **f10**.
- Klaviatuurita tahvelarvutid
 1. Lülitage tahvelarvuti sisse või taaskäivitage see ning seejärel vajutage kiirelt ja hoidke helitugevuse suurendamise nuppu all.
 - või –Lülitage sisse või taaskäivitage tahvelarvuti ning seejärel vajutage kiirelt ja hoidke helitugevuse vähendamise nuppu.
 - või –Lülitage sisse või taaskäivitage tahvelarvuti ja seejärel vajutage kiirelt Windowsi nuppu.

2. Koputage nupule **f10**.

2. Vajutage üksust **Security** (Turvalisus) ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Muudatuste salvestamiseks valige **Välju**, seejärel **Salvesta muudatused ja välju** ning **Jah**.

 MÄRKUS. Kui kasutate valiku esiletõstmiseks nooleklahve, peate seejärel vajutama **sisestusklahvi**.

Muudatused rakendatakse pärast arvuti taaskäivitamist.

Windows Hello kasutamine (ainult teatud mudelitel)

Sõrmejäljelugeri või infrapunakaameraga toodete puhul saate kasutada rakendust Windows Hello, et sisse logida sõrmega ekraanil tõmmates või kaamerasse vaadates.

Windows Hello häälestamine

1. Valige nupp **Start**, valige **Sätted**, valige **Kontod**, seejärel valige **Sisselogimisvalikud**.
2. Parooli lisamiseks valige **Lisa**.
3. Valige **Alustamine** ning järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid, registreerige oma sõrmejalg või näotunnus ning seadistage PIN-kood.

MÄRKUS. PIN-koodi pikkus pole piiratud, kuid see võib koosneda üksnes numbritest. Alfabeetiliste või erimärkide kaasamiseks valige märkeruut **Kaasa tähed ja sümbolid**.

Interneti-turbe tarkvara kasutamine

Kui kasutate arvutit e-posti lugemiseks või võrku või Internetti pääsemiseks, on see avatud arvutiviirustele, nuhkvarale ja muudele võrguohutudele. Arvuti kaitseks võib sellesse olla eelinstallitud viirusetõrjet ja tule müüri sisaldava Interneti-turbe tarkvara prooviversioon. Hiljuti avastatud viiruste ja muude turvariskide vastu pideva kaitse tagamiseks tuleb viirusetõrjetarkvara hoida ajakohasena. Arvuti täieliku kaitse tagamiseks soovitame turbetarkvara prooviversiooni täiendada või soetada omal valikul mõni muu tarkvara.

Viirusetõrjetarkvara kasutamine

Arvutiviirused võivad halvata programmide, utiliitide või operatsioonisüsteemi töö või põhjustada nende töös tõrkeid. Viirusetõrjetarkvara suudab tuvastada enamiku viirusi, need hävitada ja enamikul juhtudel ka parandada nende tekitatud kahju.

Hiljuti avastatud viiruste vastu pideva kaitse tagamiseks tuleb viirusetõrjetarkvara hoida ajakohasena.

Arvutisse võib olla eelinstallitud viirusetõrjeprogramm. Soovitame kasutada arvuti täielikuks kaitsmiseks viirusetõrjeprogrammi (mille võite ise valida).

Arvutiviiruste kohta lisateabe saamiseks tippige tegumiriba otsinguväljal [tugi](#) ja seejärel valige rakendus **HP Support Assistant**.

– või –

Valige tegumiribal küsimärgiikoon.

Tule müüritarkvara kasutamine

Tule müürid on mõeldud süsteemile või võrgule volitamata juurdepääsemise takistamiseks. Tule müür võib olla nii arvutisse ja/või võrku installitav tarkvara kui ka riist- ja tarkvarast koosnev lahendus.

Valida on kaht tüüpi tule müüride vahel:

- hostipõhine tule müür – programm, mis kaitseb vaid arvutit, kuhu see on installitud;
- võrgupõhine tule müür – installitakse DSL- või kaabelmodemi ja koduvõrgu vahele, et kaitsta võrgu kõiki arvuteid.

Kui süsteemi on installitud tule müür, jälgitakse kõiki süsteemi saadetavaid ja vastuvõetavaid andmeid ning võrreldakse neid kasutaja määratud turvakriteeriumidega. Andmed, mis neile kriteeriumidele ei vasta, blokeeritakse.

Tarkvaravärskenduste installimine

Arvutisse installitud nii HP, Windowsi kui ka kolmandate tootjate tarkvara tuleb turvaprobleemide vältimiseks ja tarkvara jõudluse parandamiseks regulaarselt uuendada.

 ETTEVAATUST. Microsoft saadab Windowsi värskenduste kohta, mis võivad hõlmata ka turvavärskendusi, teateid. Arvuti kaitsmiseks turvaaukude ja arvutiviiruste eest installige Microsofti värskendused kohe, kui nende kohta teade ilmub.

Neid värskendusi saab installida automaatselt.

Sätete vaatamine või muutmine.

1. Klõpsake nuppu **Start**, valige **Sätted** ja seejärel valige **Värskendused ja turvalisus**.
2. Valige üksus **Windows Update** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
3. Värskenduste paigaldamiseks sobiva aja seadistamiseks valige **Täpsemad suvandid** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

HP seadme teenusena (HP DaaS) kasutamine (ainult teatud tooted)

HP DaaS on pilvepõhine IT-lahendus, mis võimaldab ettevõtetel efektiivselt hallata ja kaitsta oma vara. HP DaaS aitab kaitsta seadmeid pahavara ja muude rünnete vastu, jälgida seadme tervist ja aitab vähendada seadme- ja turvaprobleeme. Saate kiiresti tarkvara alla laadida ja installida, mis on traditsiooniliste ettevõttesiseste lahendustega võrreldes väga kuluefektiivne. Lisateabeks uurige <https://www.hptouchpointmanager.com/>.

Traadita võrgu turvalisuse tagamine

Kui häälestate uut WLAN-i või kasutate olemasolevat WLAN-i, lubage alati turvafunktsioonid, et kaitsta arvutit volitamata juurdepääsu eest. WLAN-id avalikes kohtades (tööpunktid), nagu kohvikud ja lennujaamad, ei pruugi üldse kaitset pakkuda.

Tarkvararakenduste ja teabe varundamine

Tarkvararakenduste ja teabe kaitsmiseks viiruserünnakust või tarkvara- või riistvararikkest tingitud pöördumatu kao või kahjustuse eest varundage neid regulaarselt.

Valikulise turvakaabli (ainult teatud toodetel) kasutamine

Turvakaabel (eraldi ostetav) toimib pigem takistavalt, kuid ei välista toote väärkasutamist ega selle vargust. Turvakaabli arvutiga ühendamiseks järgige seadme tootja juhiseid.

9 Häälestusutiliidi (BIOS) kasutamine

Häälestusutiliit Setup Utility (BIOS) juhib süsteemi kõigi sisend- ja väljundseadmete (nt draivid, ekraan, klaviatuur, hiir, printer) vahelist suhtlust. Häälestusutiliit Setup Utility (BIOS) sisaldab paigaldatud seadmete sätteid, arvuti käivitussätteid ning süsteemi- ja laiendmälu mahu sätteid.

 MÄRKUS. Häälestusutiliidi Setup Utility käivitamiseks konverteeritaval arvutil peab teie arvuti olema sülearvuti režiimil ja peate kasutama sülearvuti külge ühendatud klaviatuuri.

Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) avamine

 ETTEVAATUST. Häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS) muudatusi tehes olge väga ettevaatlik. Vead võivad takistada arvuti korralikku tööd.

- ▲ Lülitage arvuti sisse või taaskäivitage see, vajutage kiirelt klahvi **esc** ja seejärel vajutage klahvi **F10**.

BIOS-i Setup Utility (Häälestusutiliit) värskendamine

BIOS-i Setup Utility (Häälestusutiliidi) värskendatud versioonid võivad olla saadaval HP veebisaidil.

Enamik HP veebisaidil olevaid BIOS-i värskendusi on pakitud tihendatud failidesse, mida nimetatakse *SoftPaqideks*.

Mõni allalaaditav pakett sisaldab seletusfaili Readme.txt, milles on esitatud teave faili installimise ja tõrkeotsingu kohta.

BIOS-i versiooni tuvastamine

Et aru saada, kas teil on vaja BIOS-i Setup Utility't (Häälestusutiliit) värskendada, tehke kõigepealt kindlaks arvutis oleva BIOS-i versioon.

BIOS-i versiooniteabe (tuntud ka kui *ROM-i kuupäev* ja *Süsteemi BIOS*) kuvamiseks kasutage ühte järgmistest suvanditest.

- HP Support Assistant
 1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `support` ja seejärel valige rakendus **HP Support Assistant**.
 - või –
 - Valige tegumiribal küsimärgiikoon.
- 2. Valige **Minu sülearvuti** ja seejärel valige **Spetsifikatsioonid**.
- häälestusutiliit Setup Utility (BIOS).
 1. Käivitage häälestusutiliit Setup Utility (BIOS) (vt [Häälestusutiliidi Setup Utility \(BIOS\) avamine lk 43](#)).
 2. Valige **Main** (Põhimenüü) ja märkige BIOS-i versioon üles.
 3. Valige **Exit** (Välju), üks suvanditest ning järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

BIOS-i uuemate versioonide otsimiseks vt [BIOS-i värskenduse allalaadimine lk 44](#).

BIOS-i värskenduse allalaadimine

 ETTEVAATUST. Arvuti kahjustamise ja installi nurjumise riski vähendamiseks laadige alla ja installige BIOS-i värskendusi ainult siis, kui arvuti on ühendatud vahelduvvooluadapteri kaudu usaldusväärse välistoiteallikaga. Ärge laadige alla ega installige BIOS-i värskendusi siis, kui arvuti töötab akutoitel või on ühendatud dokkimisseadme või ebakindla toiteallikaga. Allalaadimisel ja installimisel järgige järgmist.

- Ärge eraldage arvutit toitejuhtme vahelduvvooluvõrgu pistikupesast eemaldamisega vooluvõrgust.
- Ärge lülitage arvutit välja ega käivitage unerežiimi.
- Ärge sisestage, eemaldage, ühendage ega lahutage ühtegi seadet, kaablit ega juhet.

 MÄRKUS. Kui arvuti on võrku ühendatud, pidage enne tarkvaravärskenduste (iseäranis just baasvahetussüsteemi värskenduste) installimist nõu võrguadministraatoriga.

1. Tippige tegumiriba otsinguväljale `tugi` ja seejärel valige rakendus **HP Support Assistant**.

– või –

Valige tegumiribal küsimärgiikoon.

2. Valige **Updates** (Värskendused) ja seejärel valige **Check for updates and messages** (Otsi värskendusi ja teateid).

3. Järgige arvuti tuvastamiseks ja soovitud BIOS-i värskendusele juurde pääsemiseks ekraanil kuvatavaid juhiseid.

4. Toimige allalaadimisel järgmiselt.

a. Leidke viimane BIOS-i värskendus ja võrrelge seda arvutisse installitud BIOS-i versiooniga. Kui värskendus on uuem kui teie BIOS-i versioon, märkige üles kuupäev, nimi või mõni muu tunnus. Seda teavet võib hiljem tarvis minna värskenduse otsimiseks pärast selle allalaadimist kõvakettale.

b. Järgige oma valiku kõvakettale allalaadimiseks ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Märkige üles allalaaditava BIOS-i värskenduse salvestuskoht (tee) kõvakettal. Hiljem tuleb värskenduse installimiseks see koht avada.

BIOS-i installimise toimingud võivad erineda. Järgige pärast allalaadimise lõpulejõudmist ekraanil kuvatavaid juhiseid. Kui kuvatakse suunised, toimige järgmiselt.

1. Tippige tegumiriba otsinguväljale `fail` ja seejärel valige **Failihaldur**.

2. Valige kõvaketta märgistus. Kõvaketta märgistus on üldjuhul kohalik ketas (C:).

3. Avage varem üles märgitud kõvakettatee põhjal värskendust sisaldav kaust.

4. Topeltklõpsake laiendiga `.exe` faili (nt `failinimi.exe`).

Algab BIOS-i install.

5. Järgige installi lõpuleviimiseks ekraanil kuvatavaid juhiseid.

 MÄRKUS. Pärast seda, kui ekraanil kuvatakse teade installi õnnestumise kohta, võite allalaaditud faili kõvakettalt kustutada.

10 HP PC Hardware Diagnosticsi kasutamine

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows kasutamine (ainult teatud mudelitel)

 MÄRKUS. Sõltuvalt arvutisse eelinstallitud operatsioonisüsteemist, ei pruugi HP PC Hardware Diagnostics olla toetatud.

HP PC Hardware Diagnostics Windows on Windowsi-põhine utiliid, mis võimaldab teil arvuti riistvara hea töökorra kontrollimiseks käivitada diagnostikateste. See tööriist töötab Windowsi operatsioonisüsteemis riistvara probleemide diagnoosimiseks.

Kui arvutisse pole rakendust HP PC Hardware Diagnostics Windows installitud, tuleb see esmalt alla laadida ja installida. Rakenduse HP PC Hardware Diagnostics Windows allalaadimiseks vt [Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics Windows allalaadimine lk 45](#).

Kui HP PC Hardware Diagnostics Windows on installitud, toimige selle HP spikris ja toes või rakenduses HP Support Assistant avamiseks järgmiselt.

1. HP spikris ja toes rakenduse HP PC Hardware Diagnostics Windows avamiseks toimige järgmiselt.
 - a. Valige nupp **Start** ja seejärel valige **HP spikker ja tugi**.
 - b. Paremklopsake valikul **HP PC Hardware Diagnostics Windows**, valige **Veel** ning seejärel **Käivita administraatorina**.

– või –

Rakenduse HP PC Hardware Diagnostics Windows avamiseks rakenduses HP Support Assistant toimige järgmiselt.

 - a. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `support`, seejärel valige rakendus **HP Support Assistant**.

– või –

Valige tegumiribal küsimärgiikoon.

 - b. Valige **Tõrkeotsing ja parandused**.
 - c. Valige **Diagnostika** ja seejärel **HP PC Hardware Diagnostics Windows**.
2. Diagnostikatööriista käivitumisel valige soovitud diagnostikatesti tüüp ja järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.

 MÄRKUS. Kui peate diagnostikatesti seiskama, valige **Tühista**.

3. Kui HP PC Hardware Diagnostics Windows tuvastab tõrke, mis nõuab riistvara asendamist, luuakse 24-kohaline tõrke ID-kood. Abi saamiseks ja probleemi lahendamiseks võtke ühendust toega ja esitage tõrke ID-kood.

Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics Windows allalaadimine

- Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows allalaadimisjuhised on saadaval üksnes inglise keeles.
- Allalaadimiseks peate kasutama Windowsi arvutit, sest saadaval on ainult .exe failid.

Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics Windows uusima versiooni allalaadimine

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows allalaadimiseks toimige järgmiselt.

1. Külastage veebisaiti <http://www.hp.com/go/techcenter/pcdiags>. Kuvatakse HP PC Diagnosticsi avaleht.
2. Valige jaotises **HP PC Hardware Diagnostics** suvand **Laadi alla**, seejärel valige arvutis või USB-mäluseadmes asukoht.

Tööriist laaditakse valitud asukohta.

HP Hardware Diagnostics Windows allalaadimine tootenime või -numbri alusel (ainult teatud mudelid)

 MÄRKUS. Teatud toodete puhul võib osutuda vajalikuks tarkvara laadimine USB-mällu, milleks kasutage tootenime või -numbrit.

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows tootenime või -numbri alusel allalaadimiseks toimige järgmiselt.

1. Külastage veebisaiti <http://www.hp.com/support>.
2. Valige **Hangi tarkvara ja draiverid**, valuge oma toote tüüp ning sisestage kuvatud otsingukasti toote nimi või number.
3. Valige jaotises **HP PC Hardware Diagnostics** suvand **Laadi alla**, seejärel valige arvutis või USB-mäluseadmes asukoht.

Tööriist laaditakse valitud asukohta.

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows installimine

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows installimiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Valige arvutis või USB-mäluseadmes kaust, kuhu .exe fail laaditi, tehke .exe failil topeltklõps ja järgige kuvatavaid juhiseid.

Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics UEFI kasutamine

 MÄRKUS. Windows 10 S arvutite puhul peate HPO UEFI allalaadimiseks ja toekeskonna loomiseks kasutama Windowsi arvutit ja USB-mäluseadet, sest pakutakse ainult .exe faile. Lisateavet leiate jaotisest [Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI laadimine USB-seadmesse lk 47](#).

HP PC Hardware Diagnostics on ühtne laiendatav püsivara liides (UEFI), mis võimaldab teil arvuti riistvara hea töökorra kontrollimiseks käivitada diagnostikateste. Operatsioonisüsteemist või muudest tarkvarakomponentidest tingitud riistvararikete välistamiseks töötab kõnealune vahend operatsioonisüsteemi väliselt.

Kui arvuti ei algkäivita Windowsi, saate kasutada utiliiti HP PC Hardware Diagnostics UEFI riistvara probleemide diagnoosimiseks.

Kui HP PC Hardware Diagnostics UEFI tuvastab tõrke, mis nõuab riistvara asendamist, luuakse 24-kohaline tõrke ID-kood. Abi saamiseks ja probleemi lahendamiseks, võtke ühendust toega ja esitage tõrke ID-kood.

 MÄRKUS. Diagnostika käivitamiseks konverteeritava arvutil peab teie arvuti olema sülearvuti režiimil ja peate kasutama ühendatud klaviatuuri.

 MÄRKUS. Kui peate diagnostikakontrolli seiskama, vajutage klahvi **esc**.

Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics UEFI käivitamine

 MÄRKUS. Windows 10 S arvuti puhul vaadake jaotist [Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI laadimine USB-seadmesse lk 47.](#)

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics (UEFI) käivitamiseks toimige järgmiselt.

1. Lülitage arvuti sisse või taaskäivitage see ning vajutage kiiresti klahvi **esc**.
2. Vajutage klahvi **f2**.

BIOS otsib diagnostikatööriistu kolmest kohast alltoodud järjekorras.

- a. Ühendatud USB-mäluseade

 MÄRKUS. Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI laadimiseks USB-mäluseadmesse vt teemat [Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics UEFI uusima versiooni allalaadimine. lk 47.](#)

- b. Kõvaketas
 - c. BIOS
3. Diagnostikatööriista käivitumisel valige keel, soovitud diagnostikatesti tüüp ja järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI laadimine USB-seadmesse

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI allalaadimine USB-mäluseadmesse võib olla kasulik järgmistes oludes.

- HP PC Hardware Diagnostics UEFI ei sisaldu eelinstallitud kujutises.
- HP PC Hardware Diagnostics UEFI ei sisaldu partitsioonis HP Tool.
- Kõvaketas on rikkis.

 MÄRKUS. Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI allalaadimisjuhised on saadaval üksnes inglise keeles ja te peate HP UEFI tugikeskkonna allalaadimiseks ja loomiseks kasutama Windowsi arvutit, kuna saadaval on ainult .exe failid.

Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics UEFI uusima versiooni allalaadimine.

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI uusima versiooni laadimiseks USB-seadmesse toimige järgmiselt.

1. Külastage veebisaiti <http://www.hp.com/go/techcenter/pcdiags>. Kuvatakse HP PC Diagnosticsi avaleht.
2. Valige jaotises **HP PC Hardware Diagnostics UEFI** suvand **Laadi alla UEFI diagnostika**, seejärel valige **Käivita**.

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI laadimine tootenime või -numbri alusel (ainult teatud mudelid)

 MÄRKUS. Teatud toodete puhul võib osutada vajalikuks tarkvara laadimine USB-mällu, milleks kasutage tootenime või -numbrit.

Tootenime või -numbri alusel utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI laadimine USB-mällu.

1. Külastage veebisaiti <http://www.hp.com/support>.
2. Sisestage tootenimi või -number, valige oma arvuti ja seejärel operatsioonisüsteem.
3. Järgige jaotises **Diagnostic** (Diagnostika) soovitud UEFI versiooni valimiseks ja allalaadimiseks ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Remote HP PC Hardware Diagnosticsi UEFI sätete (ainult teatud mudelitel) kasutamine

See on püsivarafunktsioon (BIOS), mis laadib HP PC Hardware Diagnostics UEFI teie arvutisse alla. See käivitab arvutis diagnostika ning võib diagnostika tulemused eelkonfigureeritud serverisse üles laadida. Lisateabe leidmiseks utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI kohta avage veebisait <http://www.hp.com/go/techcenter/pcdiags> ja valige **Find out more** (Lisateave).

Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI allalaadimine

MÄRKUS. Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI on saadaval Softpaq programmina, mille saab laadida serverisse

Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI uusima versiooni allalaadimine

Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI uusima versiooni allalaadimiseks toimige järgmiselt.

1. Külastage veebisaiti <http://www.hp.com/go/techcenter/pcdiags>. Kuvatakse HP PC Diagnosticsi avaleht.
2. Jaotises **HP PC Hardware Diagnostics UEFI** valige **Download Remote Diagnostics** (Laadi alla kaugdiagnostika), seejärel valige **Käivita**.

Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI allalaadimine tootenime või -numbri alusel

MÄRKUS. Teatud toodete puhul võib osutada vajalikuks tarkvara allalaadimine tootenime või -numbri alusel.

Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI tootenime või -numbri alusel allalaadimiseks toimige järgmiselt.

1. Külastage veebisaiti <http://www.hp.com/support>.
2. Valige **Hangi tarkvara ja draiverid**, valige oma toote tüüp, sisestage kuvatud otsingukasti toote nimi või number, valige arvuti ning seejärel operatsioonisüsteem.
3. Jaotises **Diagnostics** (Diagnostika) järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid ning valige ja laadige toote jaoks alla õige **Remote UEFI** versioon.

Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI sätete kohandamine

Remote HP PC Hardware Diagnosticsi sätte kasutamisel häälestusutiliidis Computer Setup (BIOS) saate teha järgmisi kohandusi.

- Seadistada ajakava, millal järelevalveta diagnostikat teha. Diagnostika saab ka kohe käivitada, kui valite **Execute Remote HP PC Hardware Diagnostics** (Käivita Remote HP PC Hardware Diagnostics).
- Määrata diagnostikatööriistade allalaadimise asukohta. See funktsioon võimaldab juurdepääsu tööriistadele HP veebisaidi või serveri kaudu, mis on kasutamiseks eelkonfigureeritud. Arvuti ei vaja tavapärast kohalikku mäluseadet (nagu kettadraiv või USB-mälupulk), et kaugdiagnostikat teha.

- Määrata asukoha testitulemuste talletamiseks. Saate seadistada ka üleslaadimiseks kasutatavad kasutajanime ja parooli sätted.
- Kuvada olekuteabe varem tehtud diagnostika kohta.

Uutiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI sätete kohandamiseks toimige järgmiselt.

1. Lülitage sisse või taaskäivitage arvuti ja kui ilmub HP logo, vajutage klahvi **F10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
2. Valige **Advanced** (Täpsem) ja seejärel **Settings** (Sätted).
3. Tehke kohandamiseks valikud.
4. Valige sätete salvestamiseks **Main** (Peamine) ja seejärel **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju).

Muudatused rakendatakse pärast arvuti taaskäivitamist.

11 Varundus, taastamine ja taaste

Selles peatükis pakutakse teavet varukoopiate ja süsteemi taastamise ning taastamise kohta.

Windows pakub tööriistu isikliku teabe varundamiseks, andmete taastamiseks varundusest ja arvuti algse oleku taastamiseks. Vaadake jaotist [Windowsi tööriistade kasutamine arvuti varundamiseks, taastumiseks ja taastamiseks lk 50](#).

Lisaks Windowsi tööriistadele, sõltuvalt arvutisse eelinstallitud operatsioonisüsteemist, võib teie arvuti sisaldada ka tööriistu, mida HP pakub lisafunktsioonide jaoks.

 NB! Kui kasutate süsteemi taastamise protseduure tahvelarvutil, peab tahvelarvuti aku olema enne taaste protsessi alustamist laetud vähemalt 70% ulatuses.

NB! Eemaldatava klaviatuuriga tahvelarvutite puhul ühendage enne taaste protsesside toimingutega alustamist tahvelarvuti klaviatuuri külge.

Windowsi tööriistade kasutamine arvuti varundamiseks, taastumiseks ja taastamiseks

 NB! Isiklikku teavet saab varundada ainult Windowsi abil. Teabe kadumise vältimiseks varundage seda regulaarselt.

Windowsi tööriistade abil saab varundada isiklikku teavet ja luua süsteemi taastepunktid ja taastekandja, mis võimaldab teil taastada varundusest, arvutit värskendada ja selle algolekusse lähtestada.

 MÄRKUS. Kui mälu on 32 GB või vähem, on Microsofti süsteemitaaste vaikimisi keelatud.

Varunduse loomine

Windowsi tööriistade abil saate luua taastekandjad, süsteemi taastepunktid ja varukoopiad isiklikust teabest.

Varukoopia loomine.

1. Klõpsake valikut **Start**, valige **Sätted** ja seejärel **Update & Security (Uuendused ja turvalisus)**.
2. Valige **Varundus** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Taastamine ja taastumine

Windows pakub erinevaid võimalusi varundusest taastamiseks, arvuti värskendamiseks ning tehasesätete taastamiseks.

Süsteemi taastamiseks toimige järgmiselt.

1. Klõpsake valikut **Start**, valige **Sätted** ja seejärel **Update & Security (Uuendused ja turvalisus)**.
2. Vajutage **Recovery** (Taastus) ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

HP taasteandmekandjate loomine (ainult teatud toodetel)

Kui olete edukalt arvuti häälestanud, kasutage arvuti HP taastesektsiooni varundi loomiseks rakendust HP Recovery Manager. Varundust nimetatakse HP taastekandjaks. Juhtudel kus kõvaketas on rikutud või asendatud, saab HP taastekandjat kasutada algse operatsioonisüsteemi taasisallimiseks.

Windowsi sektsioonile lisaks taastesektsiooni olemasolu kontrollimiseks paremklõpsake nuppu **Start**, valige **File Explorer** ja seejärel **see arvuti**.

 MÄRKUS. Kui teie arvutis ei ole Windowsi sektsioonile lisaks taastesektsiooni, võtke taasteketaste saamiseks ühendust klienditoega. Minge aadressile <http://www.hp.com/support>, valige oma riik või piirkond ning järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Mõne toote puhul saate kasutada rakendust HP Cloud Recovery Tool, et luua buuditaval USB-mäluseadmel HP taastekandja. Lisateavet leiate jaotisest [Rakenduse HP Cloud Recovery Download Tool kasutamine taastekandja loomiseks lk 52](#).

Rakenduse HP Recovery Manager kasutamine taastekandja loomiseks

 MÄRKUS. Kui te ei saa taastekandjat luua, võtke taasteketaste saamiseks ühendust klienditoega. Minge aadressile <http://www.hp.com/support>, valige oma riik või piirkond ning järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Enne alustamist

Enne alustamist pidage meeles järgmist.

- Luua saab ainult ühe komplekti taastekandjaid. Käsitsege neid taastevahendeid hoolikalt ja hoidke neid kindlas kohas.
- HP Recovery Manager kontrollib arvutit ja määrab andmekandjal vajaliku mahutavuse.
- Taastekandja loomiseks kasutage üht järgmistest suvanditest:

 MÄRKUS. Kui arvutil ei ole taastesektsiooni, kuvab rakendus HP Recovery Manager Windowsi taasteketta loomise funktsiooni. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid ja looge tühjal USB-seadmel või kõvakettal taastekujutis.

- Kui arvuti on varustatud optilise DVD-ketta kirjutamise funktsiooniga, kasutage ainult kvaliteetseid tühje DVD-R, DVD+R, DVD-R DL või DVD+R DL kettaid. Korduvalt kirjutatavad kettad (nt CD-RW-, DVD±RW-, kahekihilised (DL) DVD±RW- ja BD-RE-kettad (korduvalt kirjutatav Blu-ray-ketas)) ei ühildu HP Recovery Manageriga.
- Kui arvutil pole sisseehitatud DVD-le kirjutamise toega optilist draivi, saate taasteketaste loomiseks kasutada välist optilist draivi (eraldi ostetav). Kui kasutate välist optilist draivi, tuleb see ühendada arvuti USB-porti. Ärge ühendage seda välise USB-seadme porti (nt jaoturi porti).
- USB-taastemäluseadme loomiseks võite kasutada ka kvaliteetset tühja USB-mäluseadet.
- Enne taastekandja(te) loomise alustamist veenduge, et arvuti on ühendatud vahelduvvoolutoitega.
- Taastekandja(te) loomine võib kesta tund või veelgi kauem. Ärge seda toimingut katkestage.
- Vajaduse korral saate programmi sulgeda ka enne kõigi taasteketaste loomise lõpetamist. HP Recovery Manager kirjutab DVD- või USB-mäluseadme lõpuni. Järgmine kord, kui rakenduse HP Recovery Manager avate, palutakse teil jätkata.

Taastekandja loomine

HP Recovery taastekandja loomine rakendusega HP Recovery Manager.

 NB! Eemaldatava klaviatuuriga tahvelarvuti puhul ühendage enne järgmiste toimingutega alustamist klaviatuur klaviatuuridoki külge.

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale *Recovery* (Taaste) ja seejärel valige **HP Recovery Manager** (HP taastehaldur).
2. Valige **Taastesektsiooni loomine** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Kui teil on kunagi vaja süsteemi taastada, vaadake jaotist [Taastamine HP Recovery Manageri abil lk 53](#).

Rakenduse HP Cloud Recovery Download Tool kasutamine taastekandja loomiseks

HP Recovery taastekandja loomine kasutades rakendust HP Cloud Recovery Download Tool.

1. Küllastage veebisaiti <http://www.hp.com/support>.
2. Valige **Software and Drivers** (Tarkvara ja draiverid) ning järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Taastamine

Taastada saate järgmiselt. Windowsi tööriistad, rakendus HP Recovery Manager või HP taastesektsioon.

 NB! HP Recovery Manager ja HP Taastepartitsioon pole Windows 10 S toodete jaoks saadaval.

Taastamine, lähtestamine ja värskendamine Windowsi tööriistade abil

Windows pakub taastamiseks, lähtestamiseks ja värskendamiseks erinevaid võimalusi. Üksikasju vt jaotisest [Windowsi tööriistade kasutamine arvuti varundamiseks, taastamiseks ja taastamiseks lk 50](#).

Taastamine rakenduse HP Recovery Manager ja HP taastesektsiooni abil

Rakenduse HP Recovery Manager ja HP taastesektsiooni (ainult teatud mudelitel) abil saate taastada arvuti algse oleku.

- **Eelinstallitud rakenduste ja draiveritega seotud probleemide lahendamine** – eelinstallitud rakenduse või draiveriga seotud probleemi lahendamiseks toimige järgmiselt.
 1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale *Recovery* (Taaste) ja seejärel valige **HP Recovery Manager** (HP taastehaldur).
 2. Valige **Installi draiverid ja/või rakendused uuesti** ning järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
- **Süsteemitaaste kasutamine** – Windowsi sektsiooni algoleku taastamiseks valige HP taastesektsioonis **süsteemitaaste** (ainult teatud tooted) või kasutage HP taastekandjat. Lisateavet leiate jaotisest [Taastamine HP Recovery Manageri abil lk 53](#). Kui te pole taastekandjat veel loonud, vt [HP taasteandmekandjate loomine \(ainult teatud toodetel\) lk 51](#).
- **Tehasesätete taastamine** (ainult teatud mudelitel) – taastab arvuti tehasesätteid, kustutades selleks kogu kõvaketta ja luues sektsioonid uuesti ning installides seejärel uuesti operatsioonisüsteemi ning tehases installitud tarkvara (ainult teatud mudelid). **Tehasesätete** taastamiseks peate kasutama HP taastekandjat. Kui te pole taastekandjat veel loonud, vt [HP taasteandmekandjate loomine \(ainult teatud toodetel\) lk 51](#).

 MÄRKUS. Kui olete arvuti kõvaketta välja vahetanud, saate kasutada tehasesätete taastamise funktsiooni operatsioonisüsteemi ja tehases installitud tarkvara installimiseks.

Taastamine HP Recovery Manageri abil

Tarkvara HP Recovery Manager võimaldab taastada arvuti algoleku HP taastekandja abil, mille olete ise loonud või hankinud HP-lt, või HP taastesektsiooni abil (ainult teatud toodetel).

Kui te pole HP taastekandjat veel loonud, vt [HP taasteandmekandjate loomine \(ainult teatud toodetel\) lk 51](#).

 NB! HP Recovery Manager ei varunda automaatselt teie isiklike andmeid. Enne süsteemi taastamist varundage kogu isiklik teave, mille soovite säilitada. Vaadake jaotist [Windowsi tööriistade kasutamine arvuti varundamiseks, taastumiseks ja taastamiseks lk 50](#).

NB! HP Recovery Manageri süsteemitaastefunktsiooni tuleks kasutada arvutiprobleemide korral viimse abinõuna.

 MÄRKUS. Taasteprotsessi alustamisel kuvatakse ainult teie arvuti jaoks saadaolevad suvandid.

Enne alustamist, pidage meeles järgmist.

- Tarkvara HP Recovery Manager taastab ainult tehases installitud tarkvara. Tarkvara, mis polnud arvutiga kaasas, tuleb kas tootja veebisaidilt alla laadida või tootjalt pärit andmekandjalt uuesti installida.
- Kui arvuti kõvaketas läheb rikki, tuleb kasutada HP taastekandjat. See andmekandja on loodud rakenduse HP Recovery Manager abil. Vaadake jaotist [HP taasteandmekandjate loomine \(ainult teatud toodetel\) lk 51](#).
- Kui arvuti ei luba HP taastekandja loomist või kui HP taastekandja ei tööta, saate oma süsteemi taastekandja hankida klienditoelt. Minge aadressile <http://www.hp.com/support>, valige oma riik või piirkond ning järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Taastamine HP taastesektsiooni abil (ainult teatud mudelitel)

HP taastesektsioon võimaldab rakendada süsteemitaastet, ilma et peaksite kasutama taastekettaid või USB-mälupulka. Seda tüüpi taastamist saab kasutada vaid siis, kui kõvaketas on töökorras.

HP taastesektsiooni (ainult teatud toodetel) funktsiooni kaudu saab kasutada ainult süsteemitaastet.

HP Recovery Manageri käivitamiseks HP taastesektsioonist toimige järgmiselt.

 NB! Eemaldatava klaviatuuriga tahvelarvuti puhul ühendage tahvelarvuti klaviatuuri külge enne järgmiste sammudega alustamist (ainult teatud toodetel).

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale `recovery` (taaste), valige **HP Recovery Manager** (taastehaldur) ja seejärel valige **Windows Recovery Environment** (Windowsi taastekeskond).

– või –

Klaviatuuriga arvutite või tahvelarvutite puhul:

- ▲ Vajutage arvuti käivitumise ajal klahvi **f11** või vajutage ja hoidke klahvi **f11**, sellal kui vajutate toitenuppu.

Klaviatuurita tahvelarvutid

- ▲ Lülitage tahvelarvuti sisse või taaskäivitage see ning seejärel vajutage **f11**.

2. Valige buudisuvandite menüüst **Tõrkeotsing**.
3. Valige suvand **Recovery Manager** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

 MÄRKUS. Kui HP Recovery Manager arvuti taaskäivitamisel automaatselt ei avane, tuleb muuta buutimisjärjestust ja järgida ekraanil kuvatavaid juhiseid. Vaadake jaotist [Arvuti buutimisjärjestuse muutmise lk 54](#).

Taastamine HP taastekandja abil

Kui arvutil pole HP taastesektsiooni või kui kõvaketas ei tööta korralikult, saate HP taastekandja abil taastada algse operatsioonisüsteemi ja tehases installitud tarkvaraprogrammid.

- ▲ Sisestage HP taastekandja ja taaskäivitage arvuti.

 MÄRKUS. Kui HP Recovery Manager arvuti taaskäivitamisel automaatselt ei avane, tuleb muuta buutimisjärjestust ja järgida ekraanil kuvatavaid juhiseid. Vaadake jaotist [Arvuti buutimisjärjestuse muutmise lk 54](#).

Arvuti buutimisjärjestuse muutmise

Kui HP Recovery Manager arvuti taaskäivitamisel automaatselt ei avane, tuleb muuta buutimisjärjestust. See on BIOS-is kuvatud seadmete järjekord, kust arvuti otsib käivitusteavet. Olenevalt HP taastekandja asukohast, saate valida optilise draivi või USB-mäluseadme.

Buutimisjärjestuse muutmiseks toimige järgmiselt.

 NB! Eemaldatava klaviatuuriga tahvelarvuti puhul ühendage enne järgmiste toimingutega alustamist klaviatuur klaviatuuridoki külge.

1. Sisestage HP taastekandja.
2. Avage süsteemi **käivitusmenüü**.

Klaviatuuriga arvutite või tahvelarvutite puhul:

- ▲ Lülitage sisse või taaskäivitage arvuti või tahvelarvuti, vajutage kiiresti klahvi **esc**, seejärel vajutage alglaadimissuvandite vaatamiseks klahvi **f9**.

Klaviatuurita tahvelarvutid

- ▲ Lülitage tahvelarvuti sisse või taaskäivitage see ning seejärel vajutage **f9**.

– või –

Tahvelarvuti sisselülitamiseks või taaskäivitamiseks vajutage kiiresti helitugevuse vähendamise nuppu ja hoidke seda all, seejärel vajutage klahvi **f9**.

3. Valige optiline draiv või USB-mäluseade, millelt soovite buutida, seejärel järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

HP taastesektsioonide eemaldamine (ainult teatud toodetel)

Rakenduse HP Recovery Manager abil saate vaba kettaruumi suurendamiseks HP taastesektsiooni eemaldada.

 NB! Pärast HP taastesektsiooni eemaldamist ei saa kasutada süsteemitaaste funktsiooni ega luua HP-taastekandjat. Seega, enne taastesektsiooni eemaldamist looge HP taastekandja. Vaadake jaotist [HP taasteandmekandjate loomine \(ainult teatud toodetel\) lk 51](#).

HP taastesektsiooni eemaldamiseks toimige järgmiselt.

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale `Recovery` (Taaste) ja seejärel valige **HP Recovery Manager** (HP taastehaldur).
2. Valige **Remove Recovery Partition** (Taastesektsiooni eemaldamine) ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

12 Tehnilised andmed

Sisendvool

Selles jaotises esitatud toiteave võib osutuda vajalikuks, kui kavatsete arvutiga muudesse riikidesse reisida.

Arvuti töötab alalisvoolutoitel, mida on võimalik saada nii vahelduv- kui ka alalisvooluallikast. Vahelduvvooluallika nimiväärtused peavad olema 100–240 V, 50–60 Hz. Kuigi arvuti saab töötada eraldiseisva alalisvooluallika toitel, tuleks seda siiski kasutada ainult sellise vahelduvvooluadapteri või alalisvooluallikaga, mis on HP tarnitud ja saanud selle arvutiga koos kasutamiseks HP heakskiidu.

Arvuti töötab alalisvooluga, mis vastab järgmistele tehnilistele andmetele. Tööpinge ja -vool on erinevatel platvormidel erinevad. Arvuti tööpinge ja -vool on märgitud vastavusmärgisele.

Toitevool	Nimiväärtus
Tööpinge ja -vool	5 V alalisvool, 2 A / 12 V alalisvool, 3 A / 15 V alalisvool, 3 A – 45 W USB-C
	5 V alalisvool @ 3 A / 9 V alalisvool @ 3 A / 12 V alalisvool @ 3,75 A / 15 V alalisvool @ 3 A – 45 W USB-C
	5 V alalisvool, 3 A / 9 V alalisvool, 3 A / 10 V alalisvool, 3,75 A / 12 V alalisvool, 3,75 A / 15 V alalisvool, 3 A / 20 V alalisvool, 2,25 A – 45 W USB-C
	5 V alalisvool @ 3 A / 9 V alalisvool @ 3 A / 12 V alalisvool @ 5 A / 15 V alalisvool @ 4,33 A / 20 V alalisvool @ 3,25 A – 65 W USB-C
	5 V alalisvool, 3 A / 9 V alalisvool, 3 A / 10 V alalisvool, 5 A / 12 V alalisvool, 5 A / 15 V alalisvool, 4,33 A / 20 V alalisvool, 3,25 A – 65 W USB-C
	5 V alalisvool, 3 A / 9 V alalisvool, 3 A / 10 V alalisvool, 5 A / 12 V alalisvool, 5 A / 15 V alalisvool, 5 A / 20 V alalisvool, 4,5 A – 90 W USB-C
	19,5 V alalisvoolupinge 2,31 A juures (45 W)
	19,5 V alalisvoolupinge 3,33 A juures (65 W)
	19,5 V alalisvoolupinge 4,62 A juures (90 W)
	19,5 V alalisvoolupinge 6,15 A juures (120 W)
	19,5 V alalisvoolupinge 6,9 A ja 135 W juures
	19,5 V alalisvoolupinge 7,70 A juures (150 W)
	19,5 V alalisvoolupinge 10,3 A juures (200 W)
	19,5 V alalisvoolupinge 11,8 A juures (230 W)
	19,5 V alalisvoolupinge 16,92 A juures (330 W)

HP välise toiteallika alalisvoolupistik (ainult teatud toodetel)

MÄRKUS. See toode on ette nähtud tööks Norra IT-toitesüsteemides, mille puhul faasidevaheline ruutkeskmise pinge ei ületa 240 V.

Töökeskkond

Parameeter	Meetermõõdustikus	USA mõõdustikus
Temperatuur		
Töötavana	5 kuni 35 °C	41 kuni 95 °F
Väljalülitatuna	-20 kuni 60 °C	-4 kuni 140 °F
Suhteline õhuniiskus (mittekondenseeruv)		
Töötavana	10 kuni 90%	10 kuni 90%
Väljalülitatuna	5 kuni 95%	5 kuni 95%
Maksimaalne kõrgus merepinnast (survestamata)		
Töötavana	-15 kuni 3048 m	-50 kuni 10 000 jalga
Väljalülitatuna	-15 kuni 12 192 m	-50 kuni 40 000 jalga

13 Elektrostaatiline lahendus

Elektrostaatiline lahendus tähendab staatilise elektri laengu vabanemist kahe objekti kokkupuutel (nt kui kõnnite üle vaiba ja puudutate metallist käepidet).

Elektrostaatiline lahendus sõrmedelt või mis tahes esemetelt võib elektroonikakomponente kahjustada.

Arvuti või mõne draivi kahjustamise või teabekao vältimiseks järgige järgmisi ettevaatusabinõusid.

- Kui eemaldus- või paigaldusjuhiste järgi tuleb arvuti vooluvõrgust eemaldada, tehke seda, kui olete seadme korralikult maandanud.
- Hoidke komponente elektrostaatiliselt ohututes pakendites, kuni olete valmis neid paigaldama.
- Vältige kontaktnõelte, viikude ja elektrisüsteemi komponentide puudutamist. Puudutage elektroonikakomponente nii vähe kui võimalik.
- Kasutage magnetivabasid tööriistu.
- Enne komponentide käsitlemist puudutage staatilise elektri laengu lahendamiseks komponendi värvimata metallpinda.
- Kui eemaldate mõne komponendi, asetage see elektrostaatiliselt ohutusse pakendisse.

14 Hõlbustus

Hõlbustus

HP soovib põimida ettevõttesse mitmekesisust, kaasamist ning töö ja elu - peegeldama seda kõiges. Siin on toodud mõned näited, kuidas erinevused toimima seame ja loome kaasava keskkonna, mis on suunatud inimeste ühendamisele ja tehnoloogia arendamisele terves maailmas..

Vajalike tehnoloogiavahendite otsimine

Tehnoloogia võib inimeste potentsiaali valla päästa. Abitehnoloogia kõrvaldab takistused ja aitab tagada sõltumatuse kodus, tööl ja kogukonnas. Abitehnoloogia aitab elektroonika ja infotehnoloogia funktsionaalseid võimalusi suurendada, hallata ja parandada. Lisateavet leiате jaotisest [Parima abitehnoloogia otsimine lk 60](#).

Meie pühendumus

HP on pühendunud pakkuma tooteid ja teenuseid puuetega inimestele. See pühendumis toetab meie ettevõtte mitmekesisuse eesmärke ja aitab tagada tehnoloogia kättesaadavuse kõigile.

Meie eesmärk on luua, toota ja turustada tooteid ja teenuseid, mida saavad kasutada kõik, sealhulgas puuetega inimesed, kas eraldiseisvalt või sobivate abiseadmete abil.

Eesmärgi saavutamiseks loob see hõlbustuspoliitika seitse peamist ja meie ettevõtte tegevusi suunavat eesmärki. Kõigilt HP juhtidelt ja töötajatelt oodatakse nende eesmärkide toetamist ja rakendamist kooskõlas ülesannete ja vastutusalaaga.

- Tõsta teadlikkust ettevõttes esinevate hõlbustusprobleemide asjus ja pakkuda töötajatele hõlbustustoodete ja teenuste loomiseks, tootmiseks ja turustamiseks vajalikku väljaõpet.
- Arendada toodete ja teenuste hõlbustussuuniseid, kohustama tootearendusrühmi neid suuniseid rakendama, kui need on konkurentsieelise saamiseks, tehniliselt ja majanduslikult mõistlikud.
- Kaasata hõlbustussuuniste loomisel ning toodete ja teenuste väljatöötamisel ja testimisel puuetega inimesi.
- Dokumenteerida hõlbustusfunktsioone ja avaldada teavet toodete ja teenuste kohta hõlpsalt kasutatavas vormis.
- Luua suhteid juhtivate abistamistehnoloogiate ja lahenduste pakkujatega.
- Toetada sise- ja välisuuringuid ja arendusi, mis parandavad meie toodete ja teenuste jaoks olulisi abistamistehnoloogiaid.
- Toetada ja panustada hõlbustusstandardite ja suuniste loomist.

International Association of Accessibility Professionals (IAAP)

IAAP on mittetulundusühing, mille eesmärgiks on parandada hõlbustusametnike tööd võrgunduse, koolitamise ja sertifitseerimise kaudu. Eesmärgiks on aidata hõlbustusametnikel areneda ja liikuda karjääriradelil, et aidata organisatsioonidel hõlbustusfunktsioone toodetesse ja taristusse integreerida.

HP on IAAP asutajaliige ning liitumise teiste organisatsioonidega just hõlbustusvaldkonna täiustamiseks. Selline pühendumus toetab meie ettevõtte hõlbustuseesmärke luua, toota ja turustada tooteid ja teenuseid, mida saavad kasutada ka puuetega inimesed.

IAAP muudab meid tugevamaks, ühendades selleks inividid, tudengid ja organisatsioonid üle terve ilma. Lisateabe saamiseks avage veebiaadress <http://www.accessibilityassociation.org>, liituge siduskogukonnaga, tellige uudiskirjad ja tutvuge liikmetele saada olevate valikutega.

Parima abitehnoloogia otsimine

Kõik, sh puuetega inimesed ja vanurid, peaksid saama tehnoloogia abil suhelda, end väljendada ja maailmaga ühenduses olla. HP on pühendunud suurendama teadlikkust hõlbustuse osas HP-s, meie klientide ja partnerite seas. Olgu selleks suurem ja silmi säästev kirjatüüp, häältuvastus, mis annab puhkust kätele või muu abitehnoloogia - erinevad abitehnoloogiad muudavad HP toodete kasutamise hõlpsamaks. Kuidas valida?

Vajaduste hindamine

Tehnoloogia võib potentsiaali valla päästa. Abitehnoloogia kõrvaldab takistused ja aitab tagada sõltumatus kodus, tööl ja kogukonnas. Abitehnoloogia (AT) aitab elektroonika ja infotehnoloogia funktsionaalseid võimalusi suurendada, hallata ja parandada.

Saate valida paljude AT toodete vahel. AT hinnang peaks aitama hinnata mitut toodet, vastama tekkinud küsimustele ja hõlbustada olukorra jaoks parima lahenduse leidmist. Saate teada, et AT hinnanguid looma kvalifitseeritud professionaalid on paljudest valdkondadest, sh füsioteraapia, kutsehaiguste teraapia, kõne-/ keelepatoloogia ja muudes valdkondades litsentseeritud või sertifitseeritud eksperdid. Hinnanguid võivad anda ka sertifitseerimata või litsentsimata isikud. Et saada teada, kas isik vastab teie vajadustele, küsige tema kogemuse, ekspertiisi ja küsitavate tasude kohta.

Ligipääs HP toodetele

Järgmised lingid pakuvad teavet hõlbustusfunktsioonide ja abitehnoloogiate kohta, sh erinevate HP toodete kohta. Need ressursid aitavad valida kindlad, just teie vajadustele vastavad abitehnoloogia funktsioonid ja tooted.

- [HP Elite x3 – hõlbustussuvandid \(Windows 10 Mobile\)](#)
- [HP arvutid – Windows 7 hõlbustussuvandid](#)
- [HP arvutid – Windows 8 hõlbustussuvandid](#)
- [HP arvutid – Windows 10 hõlbustussuvandid](#)
- [HP Slate 7 tahvelarvutid – HP tahvelarvutis hõlbustusfunktsioonide aktiveerimine \(Android 4.1/Jelly Bean\)](#)
- [HP SlateBook arvutid – hõlbustusfunktsioonide aktiveerimine \(Android 4.3,4.2/Jelly Bean\)](#)
- [HP Chromebook arvutid – HP Chromebook või Chromebox arvutis hõlbustusfunktsioonide aktiveerimine \(Chrome OS\)](#)
- [HP pood – HP toodete välisseadmed](#)

Kui vajate HP toote hõlbustusfunktsioonide asjus täiendavat tuge, vt [Toega ühenduse võtmine lk 64](#).

Siin on toodud välispartnerite ja tarnijate lingid täiendava abi pakkumiseks:

- [Microsoft Accessibility teave \(Windows 7, Windows 8, Windows 10, Microsoft Office\)](#)
- [Google'i toodete hõlbustusteave \(Android, Chrome, Google rakendused\)](#)

- [Puude tüübi alusel sorditud abitehnoloogiad](#)
- [Toote tüübi alusel sorditud abitehnoloogiad](#)
- [Abitehnoloogiate pakkujad koos tootekirjeldusega](#)
- [Assistive Technology Industry Association \(ATIA\)](#)

Standardid ja seadusandlus

Standardid

Föderaalne hankeregulatsiooni (FAR) lõigu 508 standardid loodi asutuses US Access Board, et pöörata tähelepanu füüsilise, aistingu või kognitiivse puudega inimestele suunatud teabe- ja sidetehnoloogiatele (ICT). Standardid sisaldavad eri tehnoloogiate tehnilisi kriteeriume ning jõudluspõhiseid nõudeid, mis on suunatud toodete funktsionaalsetele võimalustele. Konkreetsete kriteeriumid tarkvararakendustele ja operatsioonisüsteemidele, veebipõhisele teabele ja rakendustele, arvutitele, kaugsidetoodetele, videole ja multimeediumile ning iseseisvatele suletud toodetele.

Volitus 376 – EN 301 549

EN 301 549 standardi koostas Euroopa Liit kooskõlas volitusega 376, et pakkuda avalikke hankestandardeid ICT toodete sidustööriistakomplektidele. See standard täpsustab ICT toodetele ja teenustele rakenduvad funktsionaalhõlbustuse nõuded ja kirjeldab iga nõude testtoiminguid ja hindamise meetodeid.

Web Content Accessibility Guidelines (WCAG)

Veebi sisu kõlbustussuunised (WCAG) W3C WAI-st aitavad veebikujundajatel ja arendajatel luua puuetega inimeste või vanurite vajadustele vastavaid saite. WCAG täiustab juurdepääsu erinevale veebisule (tekstile, kujutistele, audiale ja videole) ning veebirakendustele. WCAG-d saab täpselt testida ning seda on lihtne mõista ja kasutada ning pakub veebiarendajatele innovaatilist paindlikkust. WCAG 2.0 on saanud [ISO/IEC 40500:2012 heakskiidu](#).

WCAG tegeleb peamiselt probleemidega, mis tekivad visuaalse, helilise, füüsilise, kognitiivse ja neuroloogilise puudega inimestel ja vanematel kasutajatel veebikogemuse saamisel. WCAG 2.0 pakub järgmist kõlbustussisu:

- **Tajutavad** (nt tekstialternatiivid kujutistele, subtiitrid, esitluse kohandatavus ja värvikontrast)
- **Kasutatav** (klahvistik, värvikontrast, sisestamise ajastus, haigushoo vältimine ja navigeeritavus)
- **Mõistetav** (loetavus, ennustatavus, sisestusabi)
- **Töökindel** (ühilduvus abitehnoloogiatega)

Seadusandlus ja regulatsioonid

IT kõlbustus ja teave on seadusandluse jaoks väga oluliseks muutunud. Selles lõigus on toodud lingid seadusandlustele, regulatsioonidele ja standarditele

- [Eesti](#)
- [Kanada](#)
- [Euroopa](#)
- [Ühendkuningriik](#)

- [Austraalia](#)
- [Üleilmne](#)

Eesti

Saneerimisseaduse lõik 508 täpsustab, et ametkonnad peavad märkima, millised standardid rakenduvad ICT hankimisele, sooritama turu-uuringu, et määrata hõlbustustoodete ja teenuste kättesaadavus ja dokumenteerida turu-uuringu tulemused. Järgmised ressursid aitavad täita lõigu 508 esitatud nõudeid:

- www.section508.gov
- [Osta juurdepääs](#)

U.S. Access Board uuendab lõigu 508 standardeid. Selle käigus pööratakse tähelepanu uutele tehnoloogiatele ja valdkondadele, mille standardeid tuleb muuta. Lisateavet vt [Section 508 Refresh](#).

Kaugside sätte lõigus 255 sätestatakse kaugsidetoodetele ja teenustele juurdepääs puuetega inimestele. FCC reeglid katavad kõiki kodus või kontoris kasutatavate telefonivõrguseadmete ja kaugsideseadmete riist- ja tarkvara. Selliste seadmete hulka kuuluvad telefonid, juhtmevabad komplektid, faksid, automaatvastajad ja piiparid. FCC reeglid katavad ka tavalised ja erikaugsideteenused, sh tavalised telefonikõned, kõneote, kiirvalimise, kõneedastamise, arvuti pakutava kataloogiabi, kõneseire, helistaja tuvastamise, kõne jälitamise, kordusvalimise ning kõneposti ja interaktiivse kõnevastussüsteemid, mis pakuvad helistajatele menüüvalikuid. Lisateavet vt [Federal Communication Commission Section 255 information](#).

21st Century Communications and Video Accessibility Act (CVAA)

CVAA värskendab föderaalset sideseadused ka puuetega inimestele tänapäevaste sideseadmete kasutamiseks ning rakendab 1980-ndatel ja 1990-ndatel kehtestatud seadused uutele digitaalsetele, lairiba- ja mobiilühendustele. Regulatsioone jõustab FCC ja need on dokumenteeritud 47 CFR osas 14 ja 79.

- [FCC juhend CVAA kohta](#)

Muud USA seadusandlused ja algatused

- [Americans with Disabilities Act \(ADA\), Telecommunications Act, Rehabilitation Act ja muud](#)

Kanada

The Accessibility for Ontarians with Disabilities Act loodi, et töötada välja ja rakendada hõlbustusstandardid, et pakkuda kaupu, teenuseid ja rajatisi puuetega isikutele ja kaasata neid hõlbustusstandardite loomises. AODA esimene standard on klienditeenindusstandard; samas töötatakse välja ka standardeid transpordile, tööhõivele ja sidele. AODA rakendub järgmistele asutustele Government of Ontario, Legislative Assembly, kõikidele avaliku sektori organisatsioonidele ning isikutele või organisatsioonidele, mis pakuvad kaupu, teenuseid või rajatisi avalikkusele või kolmandatele osapooltele ning kus töötab vähemalt üks inimene Ontarios. Hõlbustusmeetmed tuleb rakendada enne 1. jaanuarit 2025. Lisateavet vt [Accessibility for Ontarians with Disability Act \(AODA\)](#).

Euroopa

EL-i volituse 376 ETSI tehniline aruanne ETSI DTR 102 612: "Human Factors (HF); Euroopa hõlbustuse nõuded ICT domeeni toodete ja teenuste hangetele (Euroopa komisjoni volitus M 376, faas 1)" on avaldatud.

Taust: kolm Euroopa standardiorganisatsiooni koostasid kaks paralleelset projektirühma, et täita Euroopa komisjoni volituses 376 CEN, CENELEC ja ETSI sätestatud kohustused ICT domeeni toodete ja teenustele seatud hõlbustusnõuetele.

ETSI TC Human Factors Specialist Task Force 333 töötas välja standardi ETSI DTR 102 612. Lisateavet STF333 tehtud töö kohta (nt viitenõuded, üksikasjalid tööülesanded, eelmised mustandid, saadud kommentaarid ning kontaktandmed) leiate aadressilt [Special Task Force 333](#).

Sobilike testimis- ja vastavuskavade hindamisega seotud osad koostati paralleelselt ja on esitatud standardis CEN BT/WG185/PT. Lisateavet saate CEN projektirühma veebilehelt. Kahte projekti koordineeriti koos.

- [CEN projektirühm](#)
- [Euroopa komisjoni volitus e-hõlbustusele \(PDF 46KB\)](#)
- [Komisjon hoiab e-hõlbustuse asjus madalat profiili](#)

Ühendkuningriik

Disability Discrimination Act of 1995 (DDA) rakendati, et tagada veebisaitide kättesaadavus pimedatele ja puuetega kasutajatele Ühendkuningriigis.

- [W3C UK poliitika](#)

Austraalia

Austraalia valitsus teatab kavast rakendada veebisisu hõlbustusjuhised [Web Content Accessibility Guidelines 2.0](#).

Kõik Austraalia valitsuse veebisaidid vajavad A-taseme vastavust aastaks 2012 ja topelt A vastavust aastaks 2015. Uus standard asendab standardi WCAG 1.0, mis muudeti kohustuslikuks aastal 2000.

Üleilmne

- [JTC1 Special Working Group on Accessibility \(SWG-A\)](#)
- [G3ict: Kaasava ICT globaalne algatus](#)
- [Itaalia juurdepääsetavuse seadusandlus](#)
- [W3C Web Accessibility Initiative \(WAI\)](#)

Kasulikud hõlbustusressursid ja lingid

Järgmised organisatsioonid võivad pakkuda kasulikku teavet puuetega ja vanusega seotud piirangute kohta.

 MÄRKUS. See loend pole täielik. Need organisatsioonid on esitatud vaid teabe eesmärgil. HP ei vastuta Internetis sisalduva teabe ega kontaktide eest. Sellel lehel toodud loend ei tähenda HP heakskiitu.

Organisatsioonid

- American Association of People with Disabilities (AAPD)
- The Association of Assistive Technology Act Programs (ATAP)
- Hearing Loss Association of America (HLAA)
- Information Technology Technical Assistance and Training Center (ITTATC)
- Lighthouse International
- National Association of the Deaf
- National Federation of the Blind
- Rehabilitation Engineering & Assistive Technology Society of North America (RESNA)
- Telecommunications for the Deaf and Hard of Hearing, Inc. (TDI)
- W3C Web Accessibility Initiative (WAI)

Õppeasutused

- California State University, Northridge, Center on Disabilities (CSUN)
- University of Wisconsin - Madison, Trace Center
- University of Minnesota arvutikasutusprogramm

Muud puudeallikad

- ADA (Americans with Disabilities Act) Technical Assistance Program
- Business & Disability võrk
- EnableMart
- Euroopa puuetega inimeste foorum
- Job Accommodation Network
- Microsoft Enable
- U.S. justiitsministeerium - A Guide to disability rights Laws

HP lingid

[Meie kontaktid](#)

[HP mugavus- ja ohutusjuhend](#)

[HP avaliku sektori müügid](#)

Toega ühenduse võtmine

MÄRKUS. Tuge pakutakse ainult inglise keeles.

- Kurdid või kuulmishäirega kliendid saavad HP toodete tehnilise toe ja hõlbustuse kohta abi järgmiselt:
 - kasutage TRS/VRS/WebCapTel ja helistage numbril (877) 656-7058 esmaspäevast reedeni, kella 6-st kuni 21-ni.
- Muu puude või vanusega seotud probleemi korral valige HP toodete tehnilise toe ja hõlbustuse kohta abi saamiseks üks järgmistest valikutest.
 - Helistage esmaspäevast reedeni kella 6-st kuni 21-ni numbril (888) 259-5707.
 - Täitke [Kontaktvorm puudega või vanusega seotud piirangutega inimestele](#).

Tähestikuline register

A

- abitehnoloogiad (AT)
 - eesmärk 59
 - otsimine 60
- aku
 - aku tühjenemine 32
 - mitte-eemaldatav 33
 - teabe otsimine 32
 - tegutsemine aku tühjenemise korral 33
 - toite säästmine 32
 - tühjenemine 32
- aku laetuse tase 32
- akutoide 31
- algse süsteemi taastamine 53
- arvutiga reisimine 15, 38
- arvuti hooldamine 37
- arvuti puhastamine 37
- arvuti transportimine 38
- arvuti väljalülitamine 30
- AT (abitehnoloogia)
 - eesmärk 59
 - otsimine 60
- avalik WLAN-ühendus 18

B

- BIOS
 - Häälestusutiliidi avamine 43
 - versiooni tuvastamine 43
 - värskendamine 43
 - värskenduse allalaadimine 44
- Bluetoothi märgis 15
- Bluetooth-seade 16, 19
- buutimisjärjestus, muutmine 54

D

- draivi märgutuli, tuvastamine 5, 6

E

- ekraani heleduse toiminguklahvid 13
- ekraanikujutise kuvamiskoha vahetamise toiminguklahv 13
- elektrostaatiline lahendus 58
- eriklahvid, kasutamine 12

- esitamise toiminguklahv 13
- ettevõtte WLAN-ühendus 18

G

- GPS 19

H

- HDMI-port
 - tuvastamine 4, 7
 - ühendamine 22
- heli
 - HDMI-heli 23
 - helisätted 22
 - helitugevuse reguleerimine 13
 - kõlarid 21
 - kõrvaklapid 21
 - peakomplekt 22
- helisätted, kasutamine 22
- helitugevus
 - helivaigistus 13
 - reguleerimine 13
- helivaigistuse märgutuli, tuvastamine 10
- helivaigistuse toiminguklahv 13
- heliväljundi (kõrvaklapid) / helisisendi (mikrofon) ühendpesa, tuvastamine 4, 7
- hooldus
 - Ketta defragmentor 35
 - kettapuhastus 35
 - programmide ja draiverite värskendamine 36
- hooldussildid, leidmine 14
- HP 3D DriveGuard 35
- HP abistav poliitika 59
- HP Fast Charge 31
- HP Mobile Broadband aktiveerimine 18
- IMEI number 18
- MEID-number 18
- HP PC Hardware Diagnostics UEFI
 - allalaadimine 47
 - kasutamine 46
 - käivitamine 47

- HP PC Hardware Diagnostics Windows
 - allalaadimine 45
 - installimine 46
 - kasutamine 45
- HP Recovery Manager
 - buutimisprobleemide parandamine 54
 - käivitamine 53
- HP ressursid 2
- HP seade teenusena (HP DaaS) 42
- HP taasteandmekandja
 - kasutamine 51
 - taastamine 54
- HP taastesektsioon
 - eemaldamine 54
 - taastamine 53
- HP Touchpoint Manager 42
- hõlbustus 59
- Hõlbustus vajab hindamist 60
- Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) paroolid 40

I

- IMEI number 18
- installitud tarkvara
 - otsin 3
- integreeritud numbrilahvistik, tuvastamine 12
- International Association of Accessibility Professionals 59
- Interneti-turbe tarkvara, kasutamine 41

J

- järgmise pala toiminguklahv 13

K

- kaamera
 - kasutamine 21
 - tuvastamine 8
- kaamera märgutuli, tuvastamine 8
- kahe sõrmega koputus, puuteplaadižest 26
- kahe sõrmega libistamine, puuteplaadižest 26

Ketta defragmentori tarkvara 35
 kettapuhastustarkvara 35
 klahv esc, tuvastamine 12
 klahv fn, tuvastamine 12
 klahvid
 esc 12
 fn 12
 lennurežiim 13
 numbrilukk 12
 toiming 12
 Windows 12
 klahvistik, integreeritud numbriline 12
 klahv Kuidas Windows 10-s abi leida 12
 klaviatuuri ja valikulise hiire kasutamine 28
 klaviatuuri taustvalguse toiminguklahv 13
 klaviatuur ja valikuline hiir kasutamine 28
 klienditugi, hõlbustus 64
 kolme sõrmega nipsamine, puuteplaadist 27
 komponendid
 ekraan 8
 klaviatuuriala 9
 parem külj 4
 põhi 14
 vasak külj 6
 kuvari komponendid 8
 kõlarid
 tuvastamine 11
 ühendamine 21
 kõlari helitugevuse toiminguklahvid 13
 kõrglahutusega seadmed, ühendamine 22, 24
 kõrvaklapid, ühendamine 21

L
 laetuse kriitiline tase 32
 laetuse madal tase 32
 LAN-võrguga ühenduse loomine 19
 lennukirežiimi klahv 17
 lennurežiim 17
 lennurežiimi klahv 13
 Lõigu 508 hõlbustusstandardid 61, 62

M
 MEID-number 18
 microSD mälukaartilugeja, tuvastamine 5, 6
 minimeeritud kujutis, loomine 53
 minimeeritud kujutise taaste 53
 Miracast 24
 mitte-eemaldatav aku 33
 mittereageeriv süsteem 30
 mobiilne lairibaühendus
 aktiveerimine 18
 IMEI number 18
 MEID-number 18
 märgised
 Bluetooth 15
 hooldus 14
 seerianumber 14
 traadita ühenduse seadmete sertifitseerimine 15
 vastavus 15
 WLAN 15
 märgutuled
 draiv 5, 6
 helivaigistus 10
 kaamera 8
 RJ-45 (võrgu) olek 4, 7
 suurtähelukk 10
 toide 4, 6
 vahelduvvooluadapter ja aku 4, 6
N
 nelja sõrmega koputus, puuteplaadist 26
 normatiivteave
 traadita ühenduse seadmete sertifitseerimismärgised 15
 vastavusmärgis 15
 nupud
 optilise draivi väljutus 5
 puuteplaadi parempoolne nupp 9
 puuteplaadi vasakpoolne nupp 9
 toide 11
O
 operatsioonisüsteemi juhtelemendid 17
 optiline draiv, tuvastamine 5

optilise draivi väljutusnupp, tuvastamine 5
P
 paigaldamine
 valikuline turvakaabel 42
 paremal küljel olevad komponendid 4
 parimad kasutusviisid 1
 paroolid
 häälestusutiliit Setup Utility (BIOS) 40
 Windows 39
 paroolide kasutamine 39
 pausi toiminguklahv 13
 peakomplekt, ühendamine 22
 pesad
 mälukaartilugeja 5, 6
 turvakaabel 5, 6
 pistikupesad
 heliväljund (kõrvaklapid) / helisisend (mikrofon) 4, 7
 RJ-45 (võrk) 4, 7
 võrk 4, 7
 pordid
 HDMI 4, 7, 22
 USB 5, 6
 USB SuperSpeed 4, 7
 programmide ja draiverite värskendamine 36
 puutekraanižestid
 ühe sõrmega libistamine 27
 puuteplaadiala, tuvastamine 9
 puuteplaadi ja puutekraani kahe sõrmega kokkusurumise/ suumimise žest 25
 Puuteplaadi ja puutekraani koputusžest 25
 Puuteplaadi ja puutekraanižestid
 kahe sõrme kokkusurumine ja laialiliigutamine suuruse muutmiseks 25
 koputamine 25
 puuteplaadi kasutamine 25
 Puuteplaadi nupud
 tuvastamine 9
 puuteplaadižestid
 kahe sõrmega koputus 26
 kahe sõrmega libistamine 26

kolme sõrmega nipsamine 27
nelja sõrmega koputus 26
puuteplaat
kasutamine 25
põhja all asuvad komponendid 14

R

Remote HP PC Hardware Diagnostics
UEFI sätted
kasutamine 48
kohandamine 48
ressursid, hõlbustus 63
riistvara, tuvastamine 3
RJ-45 (võrgu) olekutuled,
tuvastamine 4, 7
RJ-45-pistikupesa (võrk),
tuvastamine 4, 7

S

seerianumber, arvuti 14
sisemised mikrofonid, tuvastamine
8
sisendvool 56
standardid ja seadusandlus,
hõlbustus 61
suurtäheluku märgutuli,
tuvastamine 10
sõrmejäljed, registreerimine 40
süsteemitaaste 53
süsteemi taastepunkt, loomine 50

T

taastamine
HP Recovery Manager 53
HP Recovery Manageri abil 52
HP taastesektsioon 52
kettad 51, 54
käivitamine 53
meediumitoimingud 54
süsteem 53
toetatud kettad 51
USB mälupulgale 54
taasteandmekandja
HP taastesektsioon 51
kasutamine 51
kettad 52
loomine HP Recovery
Manageriga 52
rakenduse HP Cloud Recovery
Download Tool kasutamine 52

USB mälupulgale 52
Windowsi tööriistade abil
loomine 50
taastesektsioon, eemaldamine 54
talveunerežiim
käivitamine 30
käivitatud aku laetuse kriitilise
taseme korral 32
väljumine 30
tarkvara
Ketta defragmentor 35
kettapuhastus 35
otsin 3
tarkvara ja teabe varundamine 42
tarkvaravärskendused, installimine
41
teave aku kohta, otsimine 32
toetatud kettad, taastamine 51
toide
aku 31
välised 33
toiminguklahvid
ekraani heledus 13
ekraanikujutise kuvamiskoha
vahetamine 13
esitus 13
helivaigistus 13
järgmine pala 13
kasutamine 12
klaviatuuri taustvalgustus 13
kõlari helitugevus 13
lennurežiim 13
paus 13
spikker 12
tuvastamine 12
toitehaldus 29
toiteikoon, kasutamine 31
toite märgutuled, tuvastamine 4, 6
toitenupp, tuvastamine 11
toite pistikupesa
tuvastamine 4, 6
toitesätted, kasutamine 31
toote nimi ja -number, arvuti 14
traadiga võrk (LAN) 19
traadita võrk, turvalisuse tagamine
42
traadita võrk (WLAN)
avalik WLAN-ühendus 18
ettevõtte WLAN-ühendus 18

tööpiirkond 18
ühendamine 18
traadita ühenduse juhtelemendid
nupp 16
operatsioonisüsteem 16
traadita ühenduse märgutuli 16
traadita ühenduse nupp 16
traadita ühenduse seadme
sertifitseerimismärgis 15
tulemüritarkvara 41
turvakaabel, paigaldamine 42
turvakaabli pesa, tuvastamine 5, 6
töökeskkond 57

U

Unerežiim
käivitamine 29
väljumine 29
une- või talveunerežiim,
käivitamine 29
une- või talveunerežiimi
käivitamine 29
USB-port, tuvastamine 5, 6
USB SuperSpeed port, tuvastamine
4, 7

V

vahelduvvooluadapter ja aku
märgutuli, tuvastamine 4, 6
varundus 50
vasakul küljel olevad komponendid
6
ventilatsioonivad, tuvastamine 11,
14
video
HDMI-port 22
traadita kuvamisseadmed 24
video, kasutamine 22
viirusetõrjetarkvara, kasutamine 41
võrgu pistikupesa, tuvastamine 4, 7
välistoide, kasutamine 33
väljalülitamine 30

W

Windows
süsteemi taastepunkt 50
Windows Hello 21
kasutamine 40
Windowsi klahv, tuvastamine 12
Windowsi paroolid 39
WLAN-i antennid, tuvastamine 8

WLAN-i märgis 15
WLAN-seade 15
WWAN seade. 18

Ü

ühenduse loomine traadita
võrguga 16
ühenduse loomine WLAN-iga 18
ühenduse loomine võrguga 16
ühenduspesa, toide 4, 6
ühe sõrmega libistamise žest (ainult
puutekraanidel) 27